

บทที่ 3

โครงการปฏิญานิพนธ์ทางด้านนาฏศิลป์ ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย เพื่อศึกษาพัฒนาการรูปแบบของการแสดงที่ผู้วิจัยได้เสนอไปในบทที่ 2 นั้น มีข้อสังเกตเห็นได้ว่า งานโครงการปฏิญานิพนธ์ทางด้านนาฏศิลป์ ของภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีบทบาทอย่างมากต่อนาฏศิลป์ร่วมสมัยในประเทศไทย ด้วยหลักการ และกระบวนการของการสร้างสรรค์ที่เปิดโอกาสให้นำเสนอผลงานของนิสิตได้โดยมีอิสระทางด้านความคิดค่อนข้างมาก ทั้งยังเป็นแบบอย่างของการสร้างสรรค์โครงการการแสดงทางด้านนาฏศิลป์ในสถาบันระดับอุดมศึกษาอื่นๆ ที่เกิดในระยะต่อมา ไม่ว่าจะเป็น คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร สถาบันพัฒนศิลป์ หรือคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นต้น อีกทั้งยังเป็นโครงการปฏิญานิพนธ์โครงการเดียวที่จัดการนำเสนอในรูปแบบของการสอบ มีการให้คะแนนโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ แต่ในขณะเดียวกันก็เปิดให้สาธารณชนที่สนใจเข้าชมการสอบได้เป็นแห่งเดียว

จากปี 2535 -2542 ได้มีการสร้างสรรค์และจัดแสดงงานโครงการปฏิญานิพนธ์ทางด้านนาฏศิลป์ขึ้น 8 ครั้ง มีผลงานออกสู่สายตาของสาธารณชนจำนวน 140 ชุด ในจำนวน 140 ชุดนี้มีการนำเสนอผลงานที่มีแนวทางนำเสนอแตกต่างกันไปหลายรูปแบบ

ด้วยสาเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการปฏิญานิพนธ์ทางด้านนาฏศิลป์ ของภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไว้ในบทนี้ เพื่อขยายรายละเอียดเกี่ยวกับแนวความคิดของโครงการ และลักษณะของการนำเสนอที่ไม่ได้กล่าวถึงไว้ในบทที่ 2 เพื่อรวบรวมรูปแบบการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยที่เกิดขึ้นจากระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษาในปัจจุบัน

ความเป็นมาและรายละเอียดของโครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์

ในปีพ.ศ. 2531 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เปิดภาควิชานาฏศิลป์ ขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของ คณะศิลปกรรมศาสตร์ โดยแบ่งออกเป็น 2 สาขา ได้แก่ สาขานาฏศิลป์ไทย และนาฏศิลป์ตะวันตก ซึ่งสาขานาฏศิลป์ตะวันตกมีวิชาเทคนิคบัลเลต์เป็นวิชาบังคับ เริ่มรับนิสิตเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี ในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2531 ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรปริญญา ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต เป็นครั้งแรกที่มีการเปิดสอนการเต้นบัลเลต์และนาฏศิลป์ร่วมสมัย รวมถึงวิชาการประดิษฐ์ท่าเต้น (Choreography) เป็นหลักสูตรในสถาบันระดับอุดมศึกษาของรัฐบาล โดยใช้การสอบคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ของทบวงมหาวิทยาลัย (เอ็นทรานซ์) และการสอบเข้าโดยโครงการความสามารถพิเศษทางศิลปะ (โครงการช้างเผือก) มีนิสิตรุ่นแรกจำนวน 6 คน ผู้หญิง 5 คน ผู้ชาย 1 คน สำเร็จการศึกษาในปี 2535

โครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ มีชื่อตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์ว่า “วิชางานโครงการนาฏศิลป์” รหัสวิชา 3504490 เป็นรายวิชาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. อนุรักษ์และส่งเสริมการศึกษานาฏศิลป์ไทยและนาฏศิลป์ตะวันตกแบบคลาสสิก
2. เพื่อค้นคว้าและสร้างสรรค์งานทางด้านนาฏศิลป์
3. เพื่อจัดการแสดงนาฏศิลป์ต่อสาธารณชน

ซึ่งนิสิตจะต้องนำความรู้ที่ได้ศึกษามาตลอด 4 ปี และจากประสบการณ์มาสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์สู่สาธารณชน วิชาโครงการนาฏศิลป์เป็นวิชาที่สะท้อนปรัชญาในการผลิต “ศิลปินบัณฑิต” ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ ซึ่งหมายความว่า จะผลิตบัณฑิตที่เป็นศิลปินที่มีความเชี่ยวชาญในศิลปะสาขาที่ตนถนัด และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้และถ่ายทอดความรู้ไปสู่บุคคลอื่น ๆ ได้¹ โดยก่อนที่นิสิตจะเริ่มสร้างสรรค์งานโครงการปริญญาโท นิสิตจะต้องผ่านการเรียนทั้งวิชาบรรยายและวิชาปฏิบัติ รวมทั้งการค้นคว้า วิจัย ซึ่งจะต้องศึกษาตลอดทั้งหลักสูตร รวมหน่วยกิจไม่น้อยกว่า 135 หน่วยกิจ

¹ สุรพล วิรุฬห์รักษ์, รองศาสตราจารย์ ดร., สารจากอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ. คู่มือโครงการแสดง Creative Dance Projects 97. การแสดงที่หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 15 กุมภาพันธ์ 2540, กรุงเทพมหานคร: สหมิตรพริ้นติ้ง, 2540, หน้า 2.

ในการกลั่นกรองแนวความคิด ผ่านกระบวนการการสร้างสรรค์ของนิสิตในเชิงอนุรักษ์และสร้างสรรค์ นิสิตจะต้องค้นคว้า วิจัย และสรุปรวบรวมผล ซึ่งวิชานี้จะเป็นการวัดผลประเมินตัวนิสิต ก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา โดยแบ่งการวัดผลออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. การสอบรำหรือเต้น มาตรฐาน เป็นการวัดผลความสามารถเฉพาะบุคคลในการอนุรักษ์ ด้วยทักษะทางด้านนาฏศิลป์ไทยและนาฏศิลป์ตะวันตก (บัลเลต์) โดยเป็นการสอบปฏิบัติรำไทยที่เป็นการแสดงเดี่ยว โดยนิสิตสาขาวิชานาฏศิลป์ไทยจะรำชุดการแสดงแบบมาตรฐาน 1 ชุด เช่น รำเชิดฉิ่งศุภลักษณ์ บุษบาชมศาล มโนราห์บุษายัญ เป็นต้น ส่วนนิสิตสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกต้องเต้นระบำเดี่ยวจากบัลเลต์คลาสสิกหรือโรแมนติก 1 ชุด เช่น Kriti's Variation จากบัลเลต์ Don Quixote องคค์ที่ 1 Girl's solo จากบัลเลต์ Swan Lake ตอน Par de Trios องคค์ที่ 3 The Dawn จากบัลเลต์ Coppelia องคค์ที่ 4 เป็นต้น มีคะแนนเต็ม 100 คะแนน
2. การวัดผลงานการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์ ภายใต้โครงการชื่อว่า “โครงการปริญญาณิพนธ์ทางด้านนาฏศิลป์” (Creative Dance Project) โดยนิสิตจะต้องสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์ขึ้นมาคนละ 1 ชุด ไม่มีการจำกัดรูปแบบ นำเสนอบนเวที โดยมีข้อจำกัดเงื่อนไขว่าเป็นการแสดงที่มีความยาวไม่ต่ำกว่า 7 นาที ใช้จำนวนผู้แสดงไม่เกิน 7 คน และมีงบประมาณจำกัด ในส่วนนี้จะมีคะแนนเต็ม 100 คะแนน
3. นำเสนองานวิจัยที่เป็นรูปเล่ม ซึ่งงานวิจัยนี้จะประกอบไปด้วยเนื้อหาที่ได้จากการค้นคว้า รวบรวมข้อมูลในการสร้างสรรค์แนวความคิดที่ทำให้เกิดผลงานการแสดงในข้อ 2 เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นมาประดิษฐ์สร้างสรรค์ผลงาน รวมไปถึงเนื้อหารูปแบบของงาน การคัดเลือกนักแสดง การเลือกเพลง เสียงประกอบการแสดง การประดิษฐ์ท่า เครื่องแต่งกาย และองค์ประกอบต่างๆในการแสดง ปัญหาที่พบและวิธีแก้ไข ซึ่งนิสิตจะต้องเรียบเรียงในรูปแบบของวิจัยเพื่อให้เป็นข้อมูลอ้างอิงถึงกระบวนการรวบรวมความคิดของตน มีคะแนนเต็ม 100 คะแนนเช่นเดียวกัน

ในการวัดผล นิสิตจะต้องผ่านการวัดผลทั้ง 3 ส่วนที่กล่าวมาจึงจะถือว่าผ่านการทดสอบ และสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตต่อไป หากวัดผลไม่ผ่านในส่วนใดส่วนหนึ่ง จะต้องมีการวัดผลใหม่ในส่วนที่ไม่ผ่าน และในแต่ละส่วนจะมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะคอยตรวจสอบคุณภาพของงานไม่ต่ำกว่า 3 ท่าน นอกจากนี้ ตัวนิสิตเจ้าของผลงานจะต้องนำเสนอผลงานด้วยตนเองในเชิงปรัชญาอย่างย่อต่อหน้าผู้ชมให้ได้ใจความชัดเจนในเวลา 3 นาที ก่อนนำเสนอผลงานการแสดงของตน เพื่อเป็นการชี้ให้เห็นถึงคุณสมบัติในฐานะผู้นำเสนอความคิดที่มีบุคลิกภาพที่ดีและมีการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง

สาเหตุที่งานโครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์เปิดโอกาสให้นิสิตสามารถสร้างสรรค์การแสดงรูปแบบใดก็ได้ แม้ว่าจะเป็นนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย ทั้งที่นิสิตเรียนนาฏศิลป์ไทยดั้งเดิม หรือ บัลเลต์นั้น จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่ามีสาเหตุมาจาก

1. ในการเรียนการสอน หลักสูตรนาฏศิลป์นั้น มีรายวิชาบังคับที่เปิดโอกาสให้นิสิตได้สร้างสรรค์ชุดการแสดงใหม่ด้วยตนเอง คือในรายวิชาการออกแบบนาฏศิลป์ 1 และ 2 (Choreography 1,2) โดยมี ดร.ชัช ชู พงษ์ เป็นผู้สอนในระยะแรกของการเปิดภาควิชา ทำให้นิสิตมีความรู้เกี่ยวกับพื้นฐานการออกแบบท่าเต้นตามหลักการของนาฏศิลป์สากล ทำให้เกิดแนวความคิดในมุมมองที่กว้างขึ้น
2. นิสิตทั้ง 2 สาขาวิชา คือ นาฏศิลป์ไทย และ นาฏศิลป์ตะวันตกมีการเรียนการสอนหลายวิชาร่วมกัน จึงมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น อีกทั้งนิสิตใน 2 รุ่นแรกยังจะต้องมีการเรียนวิชาเอกของกันและกันด้วย หมายความว่านิสิตสาขาวิชานาฏศิลป์ไทยต้องเรียนบัลเลต์ ส่วนนิสิตสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกต้องเรียนรำไทย แม้แต่ว่าในปัจจุบันนี้ไม่มีการเรียนวิชาเอกข้ามสาขาแล้วแต่นิสิตก็ได้ลงวิชาเหล่านั้นเป็นวิชาเลือก เช่นวิชานาฏศิลป์ร่วมสมัย เป็นต้น
3. นิสิตได้มีโอกาสชมการแสดงรูปแบบต่างๆ และมีประสบการณ์ในการร่วมการแสดงนาฏศิลป์แบบร่วมสมัยมากขึ้น ในการแสดงของภาควิชา คณะ หรือการแสดงของอาจารย์ผู้สอน หรือการแสดงในโอกาสพิเศษต่างๆ เช่น การแสดงละครร่วมสมัยเรื่องจันทร์เจ้าขา และ ละครเงาของคุณบัญญัติ สุวรรณานนท์ การแสดงของคณะ TAM Dance Theatre ของคุณนราพงศ์ จรัสศรี และคุณคูมิโกะ ทากาฮาชิ อาจารย์พิเศษ

แนวความคิดของโครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์แต่ละชุด

โครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ปี 2534*

การเสนอโครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ นำเสนอภายใต้ชื่อโครงการ “The First Creative Dance Projects” โดยจัดแสดง ณ หอประชุม AUA ในการแสดงทั้งหมดจำนวน 9 ชุด มีการแสดงที่จัดได้ว่าเป็นนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยจำนวน 4 ชุด คือ²

1. โครงการปริญญาโท ชุด ทวนน้ำ ของ คุณมาลินี งามวงศ์วาน

แนวความคิด นำเสนอวงจรชีวิตของปลาแซลมอน สะท้อนให้เห็นถึงการปรับตัวและการต่อสู้เพื่อมีชีวิตอยู่ ธรรมชาติได้สร้างกฎสำหรับผู้ที่ประสิทธิภาพเท่านั้นที่จะดำรงไว้ซึ่งเผ่าพันธุ์ที่ดีได้ เช่นเดียวกับมนุษย์ที่จะต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและสังคม ทั้งยังต่อสู้ไม่ทอดยถ่ออุปสรรคต่างๆที่ขวางหน้าเพื่อความสำเร็จในการดำเนินชีวิต

ภาพที่ 138 : ทำจากการแสดงชุด ทวนน้ำ

ที่มา : มาลินี งามวงศ์วาน, โครงการปริญญาโท ชุด

ทวนน้ำ (รายงานวิจัยปริญญาบัณฑิต สาขานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534) , หน้า 36.

ปีที่ต่อท้ายในชื่อโครงการปริญญาโทนั้นเป็นปีการศึกษาที่นิสิตได้ลงรายวิชาโครงการนาฏศิลป์ แต่เมื่อจัดการแสดงจริงแล้วจะอยู่ในภาคปลายของปีการศึกษานั้นๆ ทำให้จัดการแสดงในประมาณเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม ปีต่อมา เช่นโครงการปริญญาโทปี 2534 ก็จัดแสดงในเดือนมีนาคม 2535 เป็นต้น

² สุจิตกรการแสดง The First Creative Dance Projects. การแสดงที่หอประชุม AUA, มีนาคม 2535, กรุงเทพมหานคร: ม.ป.พ., 2535. หน้า 5-10.

2. โครงการปริญญาโท ชุด ชีวาลัย ของ คุณพนิดา ต้นเดี่ยว

แนวความคิด ปรัชญาที่ว่าชีวิตทุกชีวิตที่กำเนิดมาย่อมมีวัฏจักรอันสัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หากสิ่งแวดล้อมสวยงาม ชีวิตก็ดำเนินไปด้วยดีอย่างสมบูรณ์ แต่ถ้าสิ่งแวดล้อมแปรเปลี่ยนไปอย่างเลวร้าย ชีวิตก็ต้องต่อสู้กับความลำบาก วุ่นวายเหล่านั้น ในที่สุดก็ไม่สามารถมีชีวิตที่สมบูรณ์ได้ เปรียบดังการแสดงชุดนี้ที่ผู้สร้างสรรคใช้ผีเสื้อ คือตัวแทนธรรมชาติอันงดงาม และสิ่งที่มีชีวิตรวมทั้งมนุษย์ด้วย

3. โครงการปริญญาโท ชุด จินตนาการ ของ คุณอาณิกา สายธนู

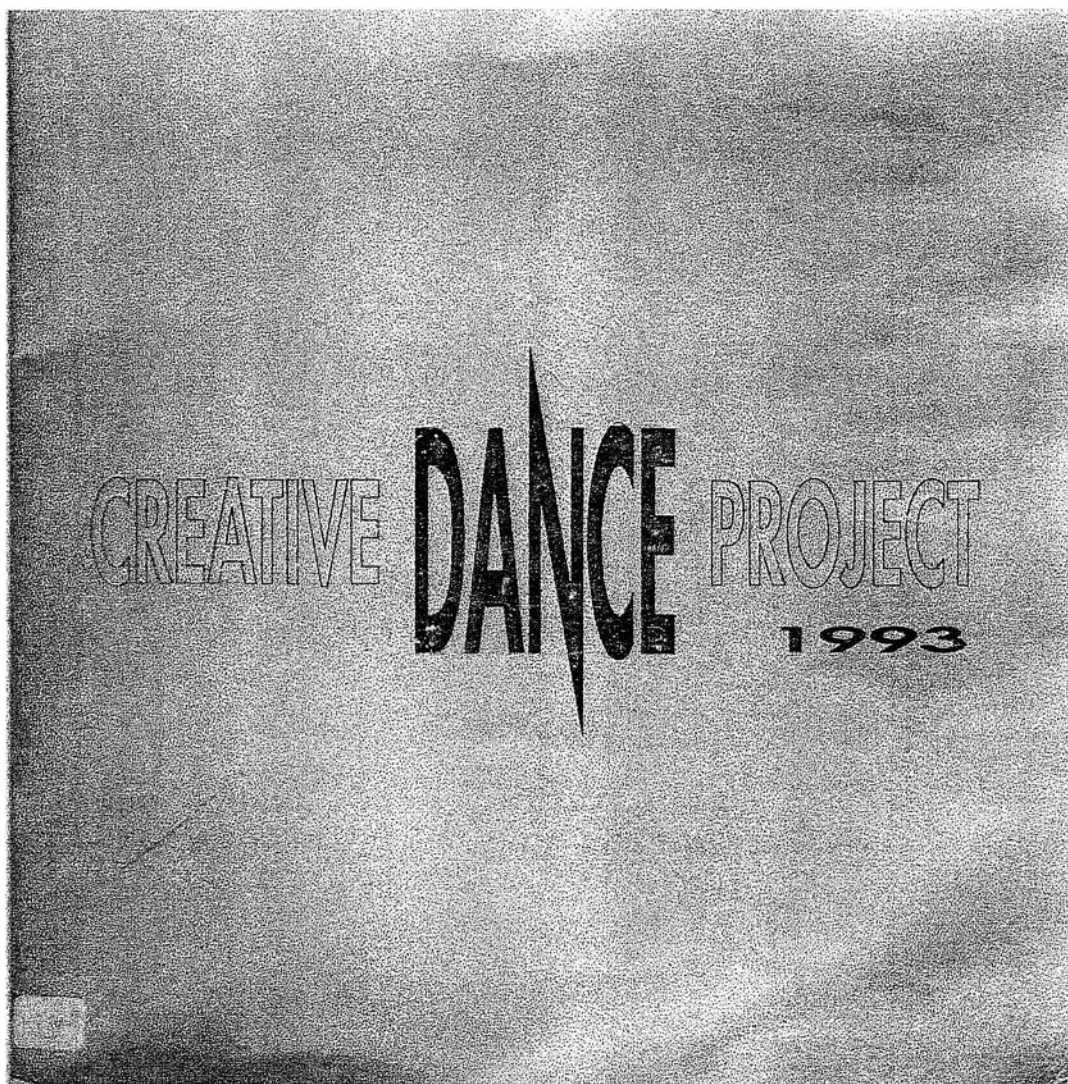
แนวความคิด แนวคิดจากการรณรงค์ใช้วัสดุธรรมชาติแทนการใช้โพลีในเทศกาลลอยกระทงปี 2534 และการศึกษาเกี่ยวกับการนำวัสดุธรรมชาติมาประกอบเป็นกระทง และได้สังเกตทิศทางการลอยกระทง ซึ่งมีความสวยงามและความแปลกอยู่ในตัวเมื่อนำมาสร้างสรรคเป็นระบำ ผู้สร้างสรรคได้สอดแทรกจินตนาการเข้าไปด้วยว่า ถ้าหากกระทงซึ่งมีชีวิตนั้นเขาอยากจะมีรูปทรงอย่างไร จากวงกลม 1 วงสามารถแยกตัวออกไปอย่างไรบ้าง คือการนำเอกลักษณ์ของกระทง ซึ่งหมุ่นก่อนลอยมาใช้ในการแสดง

4. โครงการปริญญาโท ชุด The Big Blue ชุด ลีลาแห่งหายนะ ของ คุณพิรุณ ยิ้มพงษ์

แนวความคิด ในโลกมีน้ำอยู่ 3 ส่วน ในน้ำ 3 ส่วน มีสรรพสิ่งล้ำค่า มันกำลังย่อยสลาย ... เพราะความรู้สึกโง่ๆของมวลมนุษย์ แสดงให้เห็นการนำอิทธิพลของรำไทยมาผสมผสานระบำตะวันตกบอกกล่าวเป็นเรื่องราวของทรัพยากรทางธรรมชาติในทะเล เช่น ปลา ดาว ประการังที่กำลังถูกทำลายด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการของมนุษย์

โครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ปี 2535

นำเสนองานโครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ Creative Dance Project'93 ณ หอประชุม AUA จากผลงานสร้างสรรค์ของนิสิตภาควิชานาฏศิลป์ที่จะจบการศึกษา รุ่นที่ 2 ในงานมีการนำเสนอโครงการปริญญาโททั้งหมด 9 ชุด เป็นการแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย จำนวน 5 ชุด ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้³

ภาพที่ 139 : ปกสูจิบัตรการแสดง Creative Dance Project 1993

³ สูจิบัตรการแสดง Creative Dance Projects'93. การแสดงที่หอประชุม AUA, มีนาคม 2536, กรุงเทพมหานคร: ม.ป.พ., 2536, หน้า 5-10.

1. โครงการปริญญาโท ชุด มายา ของ คุณเสาวรส ธนิกกุล

แนวความคิด จากปรัชญาเวทาคะ ได้อธิบายว่ามายาหมายถึง การกระทำหรือการแสดงของพระเจ้าที่มนุษย์ไม่มีวันเข้าใจ ตรรกะใดที่ยังมีวิทยา ความไม่รู้ครอบคลุมนอยู่ การกำจัดมายาได้จะต้องมีอาวุธ คือ วิทยาอันเป็นความรู้สูงสุดที่จะจุดปัญญาให้สว่าง มองทะลุมายาไป แนวทางการนำเสนอเป็นการแสดงนาฏศิลป์โดยใช้ทำนาฏศิลป์ไทยเป็นหลัก

ภาพที่ 140 : ภาพการแสดงชุด มายา

ที่มา : เสาวรส ธนิกกุล, โครงการปริญญาโท ชุด มายา (รายงานวิจัยปริญญาบัณฑิต สาขานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534) , หน้า 21.

2. โครงการปริญญาโท ชุด กรอบ ของ คุณวรลักษณ์ แต่งเชื้อ

แนวความคิด มนุษย์เราต้องอยู่ร่วมกันเป็นสังคม มีการติดต่อสื่อสารกัน มีวัฒนธรรม ประเพณีร่วมกันในแต่ละกลุ่มสังคม และมีบรรทัดฐาน บทบาทสถานภาพที่แตกต่าง กันออกไปในสังคมเดียวกันอาจมีแนวความคิดความเชื่อ ที่แตกต่างกันนั้นอาจมาจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ได้รับ หรืออิทธิพลทางความคิดจากปัจจัยต่างๆ เมื่อคน ในกลุ่มบางคนมีแนวคิดที่แตกต่างออกไปจากแนวความคิดเดิมของกลุ่ม อันเนื่องมาจากเหตุผลประการใดก็ตาม บุคคลประเภทนี้ย่อมมีทางออกเพื่อเสนอความต้องการ

ของตนเองที่ต้องการหนีแนวคิดบางอย่าง ที่ขัดกับแนวความคิดของตนเอง โดยจะใช้ นาฏยศิลป์ไทย และไทยร่วมสมัยเป็นสื่อในการแสดง

3. โครงการปฏิญญานิพนธ์ ชุด อเวจี ของ คุณศิริประภา สีหามาตย์

แนวความคิด ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมีมาก แต่มนุษย์กลับมีความเสื่อมทางด้านจิตใจลงทุกวัน ความใส่ใจเรื่องศีลธรรมจึงไม่ใช่เรื่องสำหรับคนในปัจจุบัน จึงทำให้เกิดความคิดที่จะสร้างสรรค์ผลงานเพื่อที่จะสะท้อนศีลธรรมของมนุษย์ที่เสื่อมลง เพื่อเป็นผลสำนึกแห่งการปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบให้อยู่ในใจมนุษย์ การแสดงที่นำเสนอนี้จะเป็นอุทาหรณ์ให้ทุกคนตระหนักในการละเว้นความชั่ว ยึดมั่นอยู่ในคุณธรรมอันดีตามหลักธรรม มีหลักยึดมั่นทางใจในพุทธศาสนา

4. โครงการปฏิญญานิพนธ์ ชุด พันธนาการบาปคราบน้ำตา

ของ คุณอนงค์ ประดิษฐ์

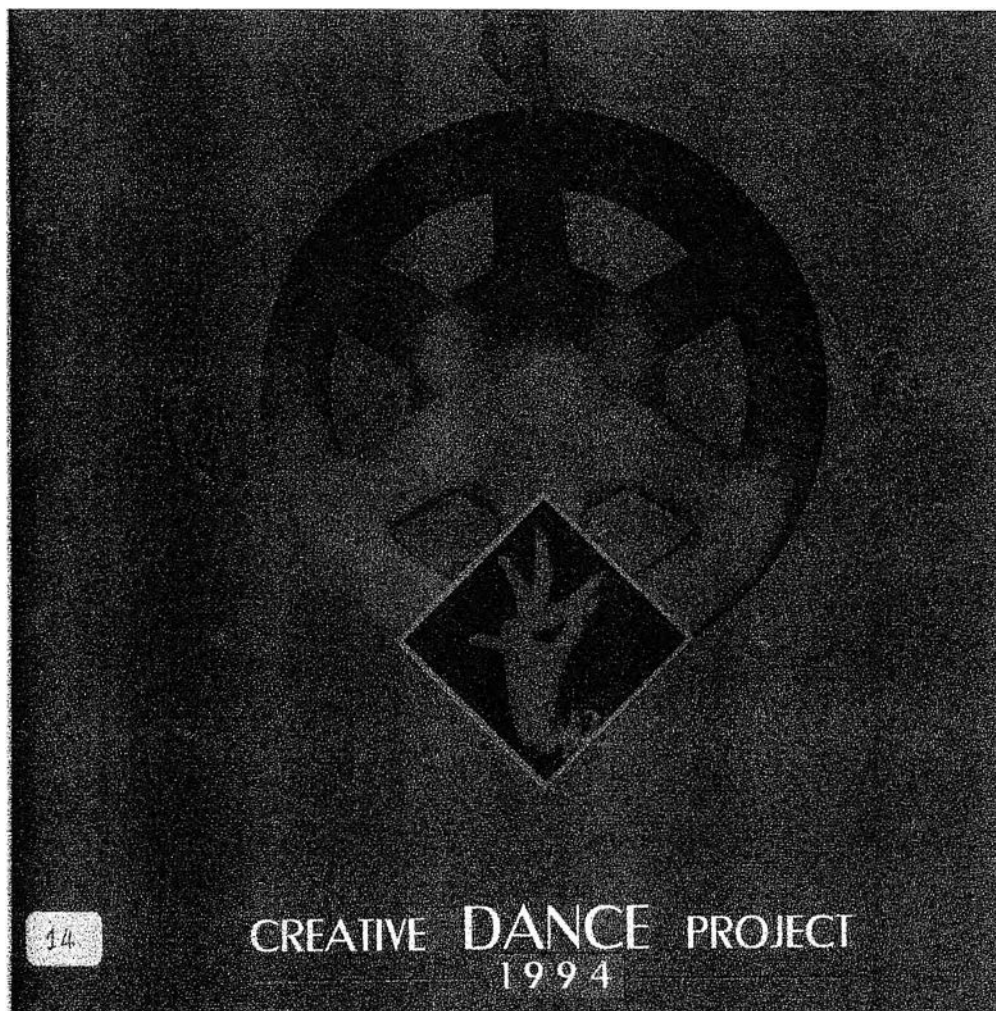
แนวความคิด ปัญหาโสเภณีเด็กนำเสนอในรูปแบบของระบำ เพื่อต้องการจะสะท้อนสภาพของสังคมไทยในปัจจุบันซึ่งมีผลต่อการกดขี่เด็กทางเพศ การแสดงชุดนี้จะเป็นสื่ออารมณ์ความรู้สึก ความเจ็บปวด สื่อความหมายถึงเด็กผู้หญิงที่ถูกกดขี่ขูดรีดทางเพศตกเป็นทาสของรับอารมณ์ใคร่ของชาย โสเภณีเด็กถูกสังคมกระทำ ฉะนั้นสังคมทั้งหมดต้องพิจารณาตนเอง

5. โครงการปฏิญญานิพนธ์ ชุด เสียงฝากจากป่า ของ คุณปวีณา นุรีแสง

แนวความคิด ป่าเป็นทรัพยากรอันล้ำค่าที่ยังมีอยู่อย่างจำกัด แต่นับวันมนุษย์ก็ใช้ทรัพยากรนี้อย่างไร้สำนึก ปัญหาการล่าสัตว์ป่า และการทำลายป่าด้วยวิธีต่างๆก็เกิดขึ้น ถึงเวลาแล้วที่มนุษย์ควรหยุดการกระทำที่เลวร้ายนี้ หันมาให้ความสำคัญต่อป่าให้มากขึ้น ผู้สร้างสรรค์ต้องการให้เห็นถึงความมีชีวิตและจิตวิญญาณในการดำรงอยู่ของป่า เมื่อป่าถูกทำลายจะมีเหล่านางไม้ซึ่งเป็นความเชื่อเดิมแต่โบราณว่าจะสิงสถิตย์อยู่ตามต้นไม้ใหญ่ได้รับความทุกข์ทรมานอย่างแสนสาหัส เช่นเดียวกับมนุษย์ที่พึงได้รับเมื่อป่ากำลังถูกทำลายลงไปในทุกขณะ

โครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ปี 2536

ปี 2537 โครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ Creative Dance Projects'94 ได้จัดการนำเสนอ ณ หอประชุม AUA จากผลงานสร้างสรรค์ของนิสิตภาควิชานาฏศิลป์ที่จะจบการศึกษา รุ่นที่ 3 ในงานมีการนำเสนอโครงการปริญญาโททั้งหมด 13 ชุด เป็นการแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยจำนวน 10 ชุด โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้⁴

ภาพที่ 141 : ปกสูจิบัตรการแสดง Creative Dance Project 1994

⁴ สูจิบัตรการแสดง Creative Dance Projects'94. การแสดงที่หอประชุม AUA, มีนาคม 2537, กรุงเทพมหานคร: ม.ป.พ., 2537, หน้า 6-11.

1. **โครงการปฏิญานิพนธ์ ชุด จตุบงกช ของ คุณรสนันท์ วรณประทุม**
แนวความคิด จตุบงกชหรือบัวสี่เหล่า คือคำสอนของพระพุทธเจ้าที่เปรียบเทียบถึงระดับของบุคคล ด้วยเหตุผลที่ว่าผู้ที่อาจเข้าถึงธรรมได้นั้นเปรียบได้กับดอกบัวสี่เหล้ามนุษย์เช่นเดียวกัน พระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธองค์ย่อมมีประโยชน์ต่อเวไนยสัตว์ตามขีดชั้นความสามารถและสติปัญญาของแต่ละคนที่จะเข้าถึง
2. **โครงการปฏิญานิพนธ์ ชุด ราชนีน้ำค้าง ของ คุณภัทรินทร์ ขิลกุล**
แนวความคิด จากหนังสือบทกวี เรื่องวารีดุริยางค์ ของคุณเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ซึ่งเสนอปรัชญาที่ว่า น้ำค้างเป็นวัฏจักรเล็กๆซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวัฏจักรน้ำอันยิ่งใหญ่ อันมีทั้งการเกิดและการตายต่อเนื่องกันไปตลอดเวลา ความใสสะอาดบริสุทธิ์ของน้ำค้าง เป็นเพียงมุมมองหนึ่งที่คนทั่วไปมองเห็น ผู้สร้างสรรค์ได้สอดแทรกจินตนาการที่แสดงถึงอารมณ์ของน้ำค้างที่คนทั่วไปไม่อาจสัมผัสได้
3. **โครงการปฏิญานิพนธ์ ชุด เงามวง ของ คุณภาวิณี ทรัพย์เรืองศรี**
แนวความคิด หนังสือเวลาในขวดแก้ว ของ คุณประภัสสร เสวิกุล เสนอแนวความคิดว่า คนเราไม่ได้มีด้านเดียวที่มองเห็น แต่มีทั้งด้านที่น่ารัก ด้านที่น่าชัง ดังนั้นมนุษย์ทุกคนจึงเรียนรู้ที่จะปิดบังตัวตนที่แท้จริงของตนเองเอาไว้ภายใต้หน้ากากที่แสดงออกต่อสังคม
4. **โครงการปฏิญานิพนธ์ ชุด ไฟ ของ คุณวรากร รุ่งแจ้ง**
แนวความคิด การเคลื่อนไหว การลุกลาม และการปะทุของไฟ ที่กำลังลุกโชนตามสภาวะการณ์ ราวกับเป็นการเริงระบำที่แฝงไว้ด้วยความสวยงาม
5. **โครงการปฏิญานิพนธ์ ชุด ฤดูกาล ของ คุณดาวนภา แจ่มสกุล**
แนวความคิด ถ้าผู้สร้างสรรค์เป็นได้ตั้งฤดูกาลทั้ง 3 มีความปรารถนาที่จะออกมาร้ายรำเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ที่มีอยู่ในตัวของฤดูกาลเอง โดยเปรียบเทียบฤดูหนาวเป็นอารมณ์ที่อ่อนโยน ฤดูร้อนเป็นอารมณ์ที่รวดเร็ว และฤดูฝนเป็นอารมณ์ที่สนุกสนาน

6. **โครงการปริญญานิพนธ์ ชุด โอบปาทิกะ** ของ คุณวรรณศิรินทร์ สุวรรณศิริ
 แนวความคิด เมื่อร่างกายมนุษย์บังเกิดขึ้นก็ย่อมจะเสื่อมสิ้นแปรผันดับไปในที่สุด ชาติที่ปรุงแต่งให้เกิดขึ้นก็ย่อมจะละลายกลับสู่สภาวะเดิม ทว่าวิญญาณหรืออมตะธาตุที่อาศัยอยู่ในร่างกายนี้ยังมีการดำเนินสืบทอดต่อไป วิญญาณที่เปี่ยมไปด้วยกิเลสและติดยึดในชีวิตความเป็นมนุษย์ จะยังคงวนเวียนอยู่ในภพแห่งโอบปาทิกะ ในที่สุดเมื่อได้รับรู้รสพระธรรมก็บังเกิดแสงสว่างขึ้นในใจและสามารถหลุดพ้นจากพันธนาการทั้งปวง แล้วไปจุติใหม่ในแดนสุขาวดีอย่างสันติสุข
7. **โครงการปริญญานิพนธ์ ชุด กัตติกา (ดาวลูกไก่)** ของ คุณจิตติวรรณ ทศศิริล
 แนวความคิด จากสภาพสภาวะการปัจจุบันของสังคม ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นมากมายต่างได้รับสิ่งแวดล้อม และอารยธรรมใหม่ๆที่เข้ามาปะปน จนแทบปรับสภาพและเปลี่ยนแปลงไม่ทัน สังคมแบบไทยได้เริ่มหายไป ความสัมพันธ์ ความรัก ความอบอุ่นในครอบครัวดูเหมือนจะหาได้น้อยลงไปทุกขณะ และด้วยแนวความคิดนี้เอง ผู้สร้างสรรค์สามารถประมวลเป็นการแสดงโดยรูปแบบการนำเสนอเพื่อที่จะสอดแทรกคุณธรรม ด้านจิตใจ ความรัก ความกตัญญู ต่อผู้มีพระคุณ และให้ความบันเทิงในลีลาที่ช่วยกล่อมเกลাজิตใจทั้งผู้แสดงและผู้ชมให้อ่อนโยน
8. **โครงการปริญญานิพนธ์ ชุด รุ่งกินน้ำ** ของ คุณปิยะพร สำราญ
 แนวความคิด เมื่อใดที่สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ถูกทำลายด้วยมลภาวะที่เป็นพิษ เมื่อนั้นปรากฏการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติย่อมแตกดับหรือสูญสลาย เฉกเช่นรุ่งกินน้ำ
9. **โครงการปริญญานิพนธ์ ชุด อารมณฺ์ทะเล** ของ คุณรุ่งนภา ฉิมพุดม
 แนวความคิด ทะเลเป็นแหล่งรวมความงามตระการตา ความลึกลับมหัศจรรย์และภัยอันตรายอันใหญ่หลวง การเปลี่ยนแปลงอย่างกระทันหันที่คาดการณ์ไม่ได้ จากท้องทะเลที่เสียนสงบกลับเป็นทะเลที่มีหมอกจัดหรือเป็นทะเลที่บ้าคลั่งด้วยพายุที่ทำทลายและอาจกลับมาสู่ความสงบเยือกเย็นได้อีกครั้ง ผู้สร้างสรรค์จึงต้องการเสนอความงามและความแปรปรวนของทะเลที่คล้ายกับอารมณ์ของมนุษย์ ซึ่งเป็นข้อคิดให้มนุษย์รู้จักควบคุมอารมณ์

10. โครงการปริญญาโท ชุต นิรมิตรแห่งลำของ ของ คุณพีรพงศ์ เสนไธย

แนวความคิด ปรากฏการณ์ธรรมชาติของแสงไฟที่พุ่งขึ้นมาจากแม่น้ำโขง และหากลำน้ำโขงมีชีวิตและมีความรู้สึก คงเปรียบเสมือนมวลมนุษยชาติที่หลากหลายอารมณ์ทั้งสงบนิ่งเฉยและร้อนรน สภาวะแห่งลำน้ำโขงคราสบงบังเกิดระลอกคลื่นเล็กๆ เเลอะเรื่อยตามกระแสลมไหลเอิบอาบทั่วทุกระแหงของธรณีแต่คราพิโรธจะสำแดงปาฏิหารย์อย่างน่าสะพึงกลัวยิ่งนัก

โครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ปี 2537

Creative Dance Projects 1995 การแสดงผลงานโครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ ปี 2537 ของ ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2538 มีการแสดงทั้งหมด 13 ชุด ได้แก่⁵

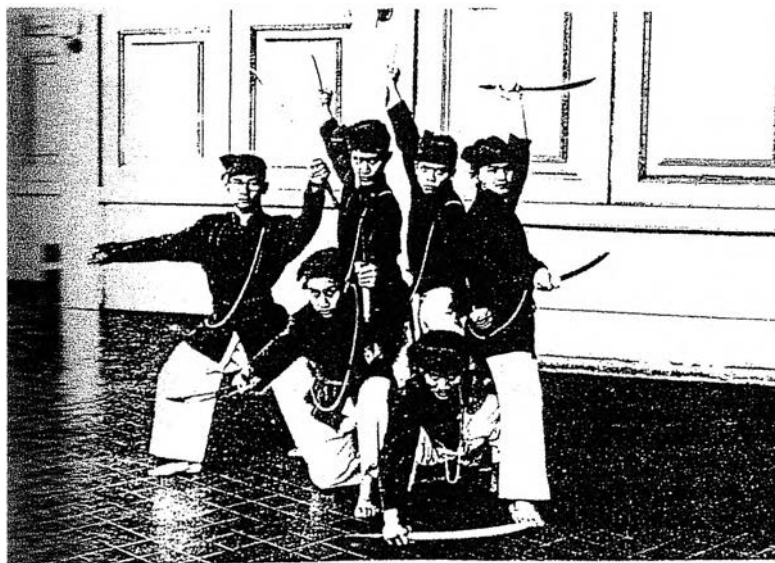
1. โครงการปริญญาโท ชุต ดุจหิ่งห้อย ของคุณชนิษฐา ฝ้ายเทศ
แนวความคิด จากปรัชญาที่ว่าทุกสรรพสิ่งในโลกล้วนแล้วแต่มีคุณค่าในตัวเองทั้งสิ้น ไม่ว่าคุณค่านั้นจะเป็นเพียงแสงดวงเล็กๆก็ตาม เมื่อใดที่แสงดวงเล็กเหล่านั้นมาอยู่ในความมืด ก็จะทำให้มันเจิดจ้าขึ้นมาอย่างประหลาด ผู้สร้างสรรค์จึงได้นำปรัชญานี้ มาสร้างสรรค์งานโดยใช้แสงของหิ่งห้อยมาสื่อให้เป็นภาพขึ้นมา
2. โครงการปริญญาโท ชุต อารมณ์กับความตาย ของคุณวิลาวัลย์ พรหมขำ
แนวความคิด อารมณ์กับความตายอาจเกิดขึ้นกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งก็ได้และในช่วงเวลานั้น อาจเป็นช่วงเวลาที่ยากที่สุดของชีวิตได้ ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับความคิดและการตัดสินใจของบุคคลแต่ละคน

⁵ คู่มือโครงการแสดง Creative Dance Projects'95. การแสดงที่หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มีนาคม 2538, กรุงเทพมหานคร: ม.ป.พ., 2538, หน้า 6-11.

3. **โครงการปริญญาโท ศึกษานิพนธ์ ชุด ภิรมปุระ ของ คุณจันทิมา วจีเกษม**
แนวความคิด โบราณวัตถุของไทยมีมากมายหลายแห่ง แต่ในปัจจุบันถึงแม้ว่าจะทะนุบำรุงรักษาเช่นไร ก็อาจจะคงสภาพเอาไว้ไม่ได้ การบันทึกเรื่องราวต่างๆของคนในอดีตก็เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง หากว่าภาพจำหลักเรื่องราวต่างๆเหล่านั้นเคลื่อนไหวได้จริง อนุชนรุ่นหลังก็คงจะได้เห็นภาพเหล่านั้น และผู้สร้างสรรค์ก็นำภาพเหล่านั้นมาสร้างสรรค์ให้เกิดเป็นการแสดงขึ้น
4. **โครงการปริญญาโท ศึกษานิพนธ์ ชุด ปะการัง ของ คุณแก้วตา สุขเกษม**
แนวความคิด ปะการังเป็นสิ่งสวยงาม มีประโยชน์ต่อท้องทะเลและเป็นสิ่งดึงดูดใจสำหรับมนุษย์ หากถูกทำลายโดยหมดสิ้นก็เป็นที่น่าเสียดาย เพราะในปัจจุบันจะหาความสวยงามเหล่านั้นได้อีกหรือ
5. **โครงการปริญญาโท ศึกษานิพนธ์ ชุด ตินวลัย ของ คุณปัทมวดี เสนาณรงศ์**
แนวความคิด ตินวลัยเป็นชื่อต้นอ้อ ซึ่งเป็นหญ้าชนิดหนึ่ง ผู้สร้างสรรค์ได้เปรียบเทียบดำรงชีวิตของมนุษย์ว่าจะมีความสุขได้ถ้ารู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคม รู้จักโอนอ่อนผ่อนตามในสิ่งที่ควร เหมือนกับต้นอ้อที่รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้ทุกสถานการณ์
6. **โครงการปริญญาโท ศึกษานิพนธ์ ชุด อสรพิษ ของ คุณเสาวลักษณ์ พงศ์ทองคำ**
แนวความคิด สรรพสิ่งในโลกล้วนงดงาม แต่จะมากน้อยเพียงใดในแง่มุมมองไหนนั้น อยู่ที่มนุษย์เป็นผู้พิจารณา อสรพิษแม้ร้าย หากแต่ตัวมันก็ยังคงมีความงาม เฉกเช่นผู้มีความเลวร้ายย่อมมีความดีงามอยู่ไม่มากนักน้อย เพียงแค่เราเลือกพิจารณาตรงความดีงามนั้น โลกใบนี้ก็จะอุดมไปด้วยความผาสุกที่มนุษย์มีให้ซึ่งกันและกัน
7. **โครงการปริญญาโท ศึกษานิพนธ์ ชุด แคทลียา ของคุณญาตยา ปูนสำเริง**
แนวความคิด ดอกแคทลียาเป็นดอกไม้ที่มีความสวยงามที่ต้องที่ได้รับการทะนุถนอมเป็นอย่างดีจากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงจะทำให้ได้ดอกไม้ที่สวยงาม เช่นเดียวกับมนุษย์ที่ต้องได้รับการดูแลจากสิ่งแวดล้อมจึงจะมีจิตใจที่งดงามดังดอกไม้

8. โครงการปริญญาโท ชุด ฟ็อนดาบ ของ คุณกันทรพร นवलสุทธิ

แนวความคิด ดาบนอกจากเป็นศาสตราวุธที่ใช้ต่อสู้ในยามศึกสงครามแล้ว ในยามที่บ้านเมืองสงบ ดาบก็ใช้จะหมดความสำคัญ หากแต่สับเปลี่ยนให้เป็นการฟ้อน โดยนักรบชาวล้านนาได้นำแม่ท่าของดาบมาผสมผสานกับลีลาอันอ่อนช้อยสวยงามตามเอกลักษณ์พื้นบ้านของทางภาคเหนือ ซึ่งปรากฏเป็นตำนานแห่งการฟ็อนดาบ

ภาพที่ 142 : ภาพทำการแสดงชุด ฟ็อนดาบ

ที่มา : กันทรพร นवलสุทธิ, โครงการปริญญาโท ชุด ฟ็อนดาบ (รายงานวิจัยปริญญาบัณฑิต

สาขานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537) , หน้า 44.

9. โครงการปริญญาโท ชุด แท้ง ของ คุณพิเชษฐ กิ่งชื่น

แนวความคิด ถ้าทุกคนได้เป็นเด็กหนึ่งคนที่ถูกจับใส่เครื่องปั้นเหมือนกับการทำขนมปัง ผู้สร้างสรรค์ต้องการสื่อให้เห็นว่างานชิ้นนี้มีความหมายมากเพียงใดสำหรับชีวิตหนึ่งชีวิตที่เลือกเกิดไม่ได้

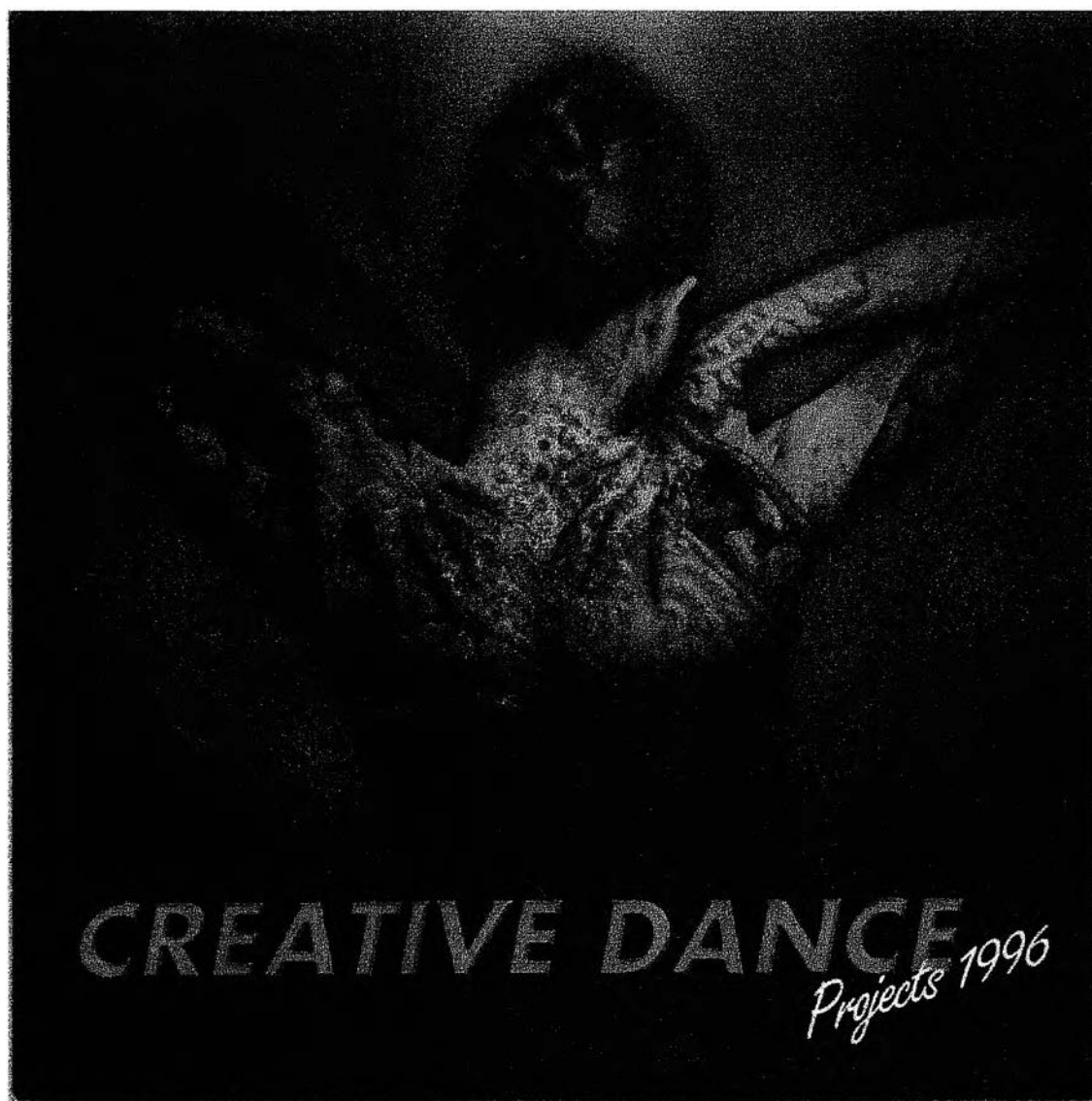
10. โครงการปริญญาโท ชุด ระเบิดที่ปาว่าลี ของ คุณกนิษฐา มีสเกตุ

แนวความคิด โคมประทีปบูชาเป็นอุปกรณ์ชนิดหนึ่งที่สร้างความผูกพันระหว่างคนไทยกับพุทธศาสนาด้วยการบูชาพระรัตนตรัยในวันสำคัญทางศาสนาพุทธ โดยมีความเชื่อว่าอันธงศ์จากการให้ประทีปเป็นทานจะทำให้มีสติปัญญาหลักแหลมและมีตาทิพย์เปรียบดังแสงไฟจากโคมประทีปบูชาที่ช่วยชี้ทางสว่างให้แก่ชีวิต

11. **โครงการปฏิญญานิพนธ์ ชุด เสน่ห์หากากิ** ของ คุณวิเชษฐศักดิ์ บุญเชื้อ
 แนวความคิด กามสูตรเป็นความสุขทางเพศ ซึ่งเป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นศิลปะที่งดงาม ไม่ว่าจะเป็ภาพถ่ายจิตรกรรมฝาผนังโบราณ วรรณคดี วรรณกรรม หรือแม้กระทั่งนาฏยศิลป์ ก็สามารถสะท้อนภาพให้เห็นและนำความสุขสันต์บันเทิง แก่ผู้ชมที่มีศิลปะ
12. **โครงการปฏิญญานิพนธ์ ชุด เอกภาพในความหลากหลาย**
 ของ คุณวิรงรอง เทพสุริยวงศ์
 แนวความคิด ชาวผิวดำมักจะถูกเหยียดผิวและถูกตีค่าเป็นมนุษย์ที่ต่ำต้อย ดังนั้นผู้ที่สร้างสรรค์อยากเห็นชาวโลกอยู่ด้วยกันเป็นหนึ่งเดียวทั้งกายและใจ ไม่แบ่งพวกตามสีผิว ไม่อยากให้มนุษย์มองกันที่ผิวเท่านั้น อยากให้มนุษย์มองโลกนี้เป็นประเทศเดียว เป็นโลกที่อยู่ร่วมกันหลายชนชาติ
13. **โครงการปฏิญญานิพนธ์ ชุด รำแม่บท** ของ คุณพีรภรณ์ ชมธวัช
 แนวความคิด ทำรำแม่บทเด็กมีความสวยงามและน่าสนใจ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้กลมกลืนกับทักษะของนาฏยศิลป์ร่วมสมัยได้

โครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ปี 2538

Creative Dance Projects'96 ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2539 มีการแสดงทั้งหมด 18 ชุด เป็นนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย 10 ชุด ได้แก่⁶

ภาพที่ 143 : ปกสูจิบัตรการแสดง Creative Dance Projects 1996

⁶ สูจิบัตรการแสดง Creative Dance Projects'96. การแสดงที่หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มีนาคม 2539, กรุงเทพมหานคร: ม.ป.พ., 2539, ไม่ปรากฏเลขหน้า.

1. โครงการปฏิญญานิพนธ์ ชุด มาร ของ คุณจันทรา ไทยเดช

แนวความคิด ความชั่วร้ายรอบๆตัวเรา ที่รังควานให้มนุษย์ทั้งหลายทำความดีได้อย่างไม่สมบูรณ์ สิ่งนั้นเรียกว่า มาร โดยความชั่วร้ายอันเป็นมารทำให้มนุษย์ทำชั่วนั้นจะสามารถแก้ไขและเอาชนะได้ด้วยจิตใจที่ใฝ่ธรรมะ

2. โครงการปฏิญญานิพนธ์ ชุด อัปสร นครวัด ของ คุณกรรณิการ์ แก้วเจริญผล

แนวความคิด นครวัดสถาปัตยกรรมอันยิ่งใหญ่ของเขมร ได้ขนานนามว่า เป็นสิ่งมหัศจรรย์แห่งหนึ่งของโลก ประหนึ่งว่าผู้สร้างพยายามให้เห็นเสมือนทิพย์วิมาน บนโลกมนุษย์ที่สมจริงที่สุด โดยมีภาพแกะสลักอันชั้นชื่อคือ ภาพนางอัปสรหรือนางอัปสร เทพธิดาแห่งสรวงสวรรค์นั่นเอง ซึ่งประติมากรของเขมรได้แกะสลักเอาไว้อยู่ทุกซอกทุกมุมของนครวัด จึงก่อให้เกิดความประทับใจ เกิดแรงบันดาลใจที่จะนำเอาท่วงท่ากิริยา และลักษณะเฉพาะที่เด่นๆอันสวยงามของนางอัปสรมาเรียงร้อยให้เป็นลีลาท่ารำที่ผสมผสานกันอย่างกลมกลืน

3. โครงการปฏิญญานิพนธ์ ชุด สบัดไหวชวยพระเวส ของ คุณนริศา ศิริพานิช

แนวความคิด สังคมในปัจจุบันนี้เต็มไปด้วยสิ่งชั่วร้าย ยากที่จะแก้ไขและขจัดให้หมดสิ้น ทางภาคอีสานของไทยมีการใช้ธงบางชนิดเป็นสัญลักษณ์ป้องกันสิ่งชั่วร้าย อันได้แก่ภูติผี และสิ่งอัปมงคล ความทุกข์โศกโรคภัยต่างๆ การแสดงชุดนี้แสดงถึงลีลาของธงทางภาคอีสาน การเคลื่อนไหวของธงและการขจัดป้องกันภูติผี สิ่งชั่วร้าย โดยยึดแบบอย่างทางภาคอีสานเป็นหลัก

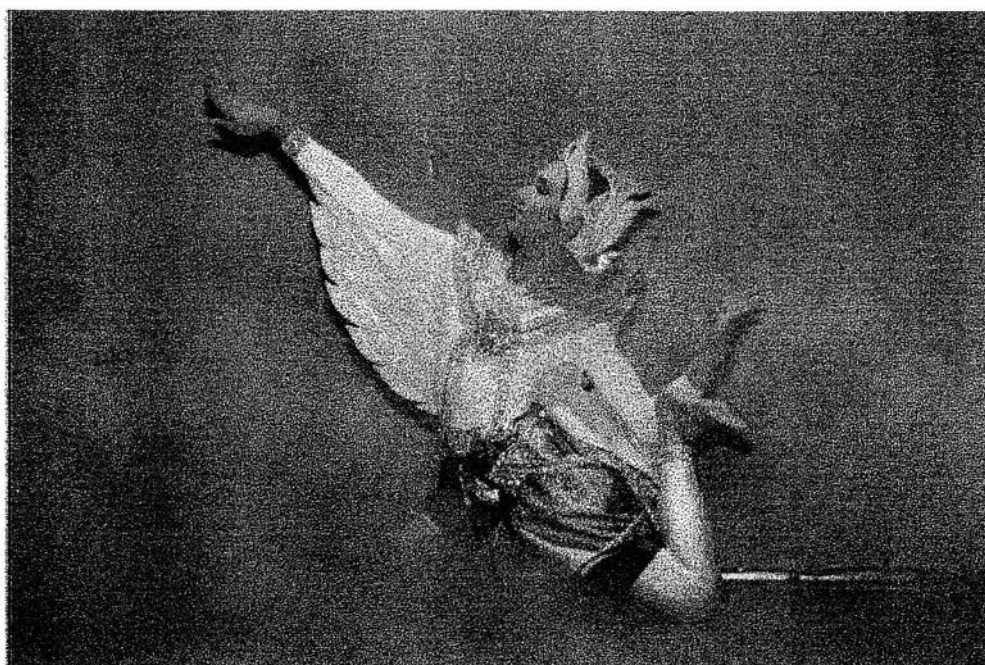
4. โครงการปริญญาโท ชุด ฤกษ์สุริยคราส ของ คุณขวัญตา สมุทรทอง แนวความคิด พลังแห่งแสงอันเจิดจ้าของพระอาทิตย์เทพบุตรแห่งอรุณทิว และ ประกายนวลจากราชินียามรัตติกาลต่างแสดงอำนาจแห่งแสงของตน ถึงแม้ต่างเวลา แต่ความงดงามก็ไม่แพ้กัน เมื่อความยิ่งใหญ่ทั้งสองมาบรรจบ ปาฏิหาริย์ก็พลันปรากฏ

ภาพที่ 144 : ภาพจากการแสดงชุด ฤกษ์สุริยคราส

ที่มา : © Stephen Funke 2001 ARPS

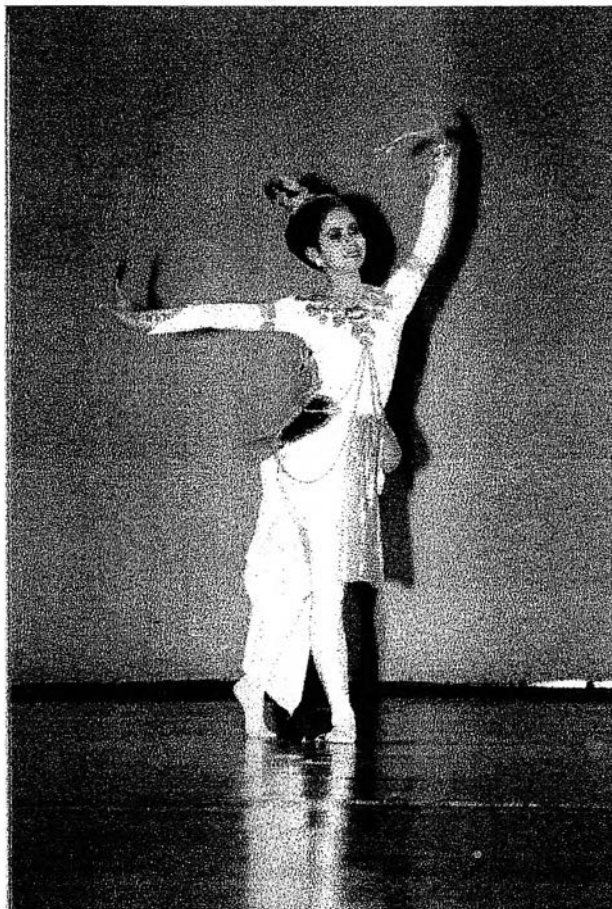
5. โครงการปริญญาโท สาขา ศึกษาศาสตร์ ของ คุณนิพนธ์ ปานพวงศรี
แนวความคิด ในสังคมปัจจุบันมีการพัฒนาขึ้นไปเรื่อยๆ ซึ่งจะเห็นได้ว่ามักจะเกิด
ความหลากหลาย และความสับสนของพฤติกรรมในตัวบุคคลผิดไปจากกฎเกณฑ์ของ
ธรรมชาติมากยิ่งขึ้น อย่างเช่น สถานภาพความเป็นจริงตามธรรมชาตินั้นได้ขัดแย้งกับ
บทบาทที่แสดงออกในปัจจุบันของตัวบุคคล
6. โครงการปริญญาโท สาขา ศึกษาศาสตร์ ของคุณนวลอนงค์ ประมวล
แนวความคิด ภาษาคือสัญลักษณ์ที่ใช้ติดต่อสื่อสารกันระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสารให้
มีความเข้าใจตรงกันและสามารถบรรลุผลแห่งการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง และ พ้องกัน
ฟังก็มีภาษาเช่นกัน ภาษาของผึ้งสื่อออกมาในรูปแบบของภาษาเต้นรำ
7. โครงการปริญญาโท สาขา ศึกษาศาสตร์ ของ คุณพินิจงาม บุพพรณ
แนวความคิด
พญาเอย พญาหงส์	งามทรงระหงระเหิดเฉิดฉาย
โลมชาดสาดสุวรรณพรรณราย	ยามเยื้องกรายไพจิตรงามติดตา
เสนาะเสียงแก้งเจี๊ยงเพียงเพลงทิพย์	อันลอยลิบมาจากฟากเวหา
สถิตย์สถานหิมานต์พนาวา	พาหนะพระปิ่นฟ้ามหาพรหมณ์

ภาพที่ 145 : ภาพจากการแสดง ชุด หงส์เหิรมราช ของ คุณพินิจงาม บุพพรณ

ที่มา : © Stephan Funke 2001 ARPS

8. โครงการปริญญาโท ชุต บายศรี ของ คุณประภัสรา จำปาศรี
แนวความคิด การทำบายศรีจัดเป็นงานออกหน้าออกตาในกลุ่มกุลสตรี ในสมัยโบราณ
ทุกคนต้องฝึกหัด เพราะถือว่าเป็นเครื่องพิสูจน์ความรู้ความสามารถ หากเพราะสภาพ
สังคมเปลี่ยนแปลงไป มรดกทางวัฒนธรรมกำลังจะสูญหาย
9. โครงการปริญญาโท ชุต ม้านิลมังกร ของ คุณรัชดาพร สุคติ
แนวความคิด ม้านิลมังกร เป็นสัตว์อีกชนิดหนึ่งที่ถือกำเนิดและมีวิถีชีวิตตาม
จินตนาการของสุนทรภู่ กวีเอก และผู้สร้างสรรค์ก็ได้จินตนาการรูปร่างลักษณะ และวิถี
ชีวิตของม้านิลมังกร ออกมาเป็นผลงานทางด้านนาฏศิลป์อีกชุดหนึ่ง
10. โครงการปริญญาโท ชุต เบญจแก้วกนิรี ของ คุณสุชาติ เสือสี
แนวความคิด สิ่งที่ได้เห็นและได้เรียนรู้ และประกอบกับขอบสรีดใสและของสวยงาม
จึงมีความคิดที่จะผสมผสานโขนสีเข้าด้วยกัน จึงเกิดความแปลกใหม่ โดยให้มีท่ารำ
แปลกใหม่และมีความกลมกลืน เข้ากันได้ดีในการรำของนกหลากสีและกาใช้ลูกแก้ว

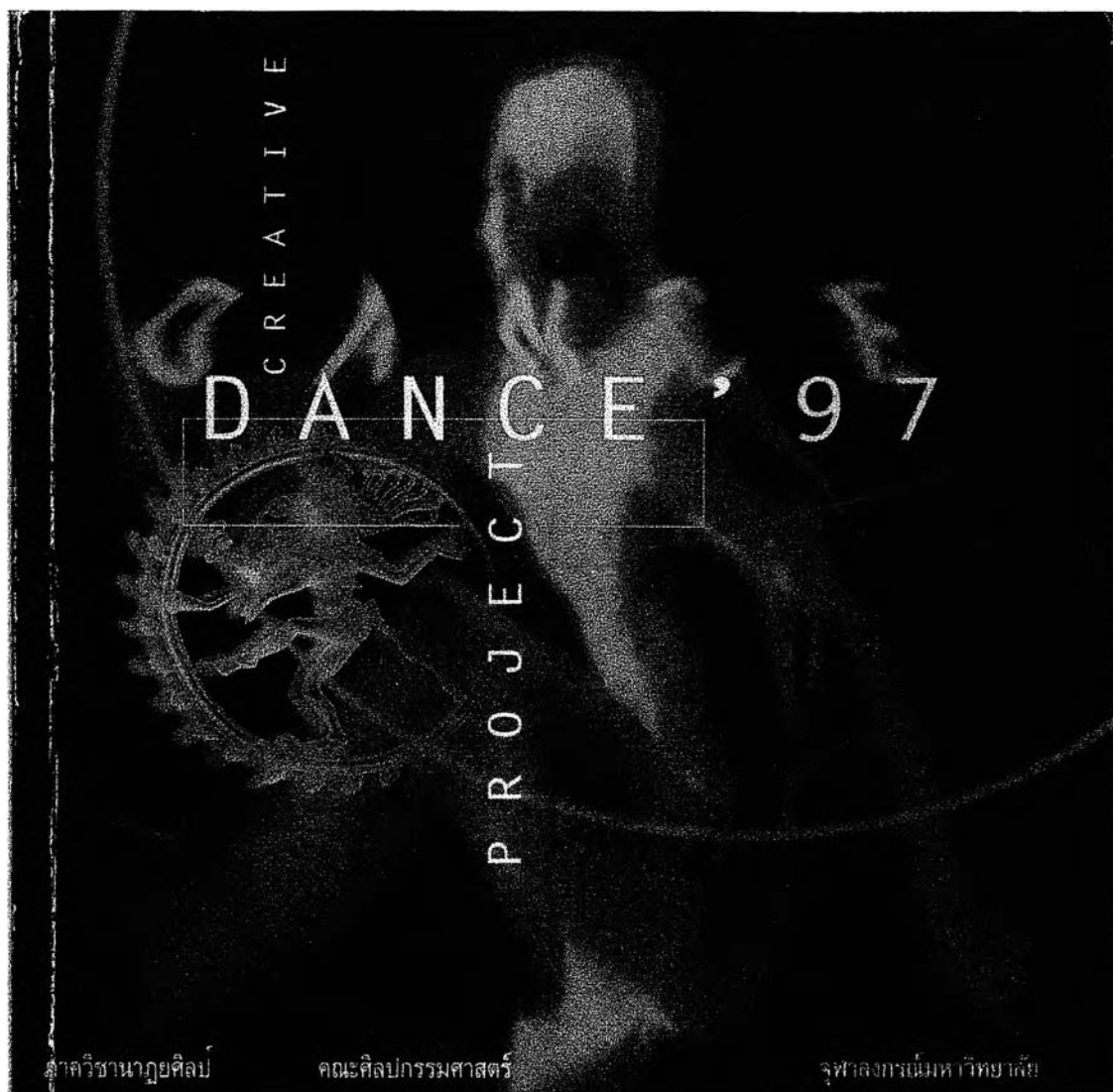

ภาพที่ 146 : ภาพจากการแสดงโครงการปริญญาโท
ทางด้านนาฏศิลป์ คณะศิลปกรรม
ศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยชุด
เบญจแก้วกนิรี ของ คุณสุชาติ เสือสี
ในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2539

ที่มา : © Stephan Funke 2001 ARPS

โครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ปี 2539

Creative Dance Project'97 ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2540 มีการแสดงทั้งหมด 18 ชุด เป็นนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย 9 ชุด ได้แก่⁷

ภาพที่ 147 : ปกสูจิบัตรการแสดง Creative Dance Project 97

⁷ สูจิบัตรการแสดง Creative Dance Projects' 97. การแสดงที่หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 15 กุมภาพันธ์ 2540, กรุงเทพมหานคร: สหมิตรพรินต์ติ้ง, 2540, หน้า 10-24.

1. โครงการปฏิญานิพนธ์ ชุด มังกรคาบแก้ว ของ คุณนพวรรณ จิตต์มันใจ
แนวความคิด มังกรคาบแก้วเป็นการแสดงเชิดหุ่นตามลักษณะจีน แสดงกันมานาน และยังคงปรากฏอยู่ในปัจจุบัน แต่ศิลปะไม่ได้จำกัดรูปแบบให้เป็นอย่างหนึ่งอย่างใด โดยเฉพาะ หากได้ลองสัมผัสสัมผัสมังกรคาบแก้วในรูปลักษณะของนาฏศิลป์บ้างคงได้รับ อรรถรสแห่งการทัศนอาอย่าง เป็นสุขเช่นกัน
2. โครงการปฏิญานิพนธ์ ชุด จตุโกศกมรรค ของ คุณอรอนงค์ ปัญญาวงศ์
แนวความคิด ในจิตใจมนุษย์อันประกอบด้วยอารมณ์ทั้ง 4 คือ รัก โลภ โกรธ หลง ย่อม ทำให้ไปสู่หนทางแห่งความทุกข์
3. โครงการปฏิญานิพนธ์ ชุด บรรพสิลาผาแต่้ม ของ คุณปิ่นเกศ วัชรปาณ
แนวความคิด ร้อยรอยอารยธรรมโบราณกว่า 4,000 ปี ที่มนุษย์ชาติได้สร้างสรรค์เป็น ภาพเขียนสีโบราณ ณ ผาแต่้ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี หากภาพเขียนสี เหล่านี้มีชีวิต และความรู้อีกคงจะแสดงถึงการสร้างสรรค์งานศิลป์ที่ทรงคุณค่าเก่าแก่ ของไทย เป็นอารยธรรมโลกที่สำคัญยิ่งนัก
4. โครงการปฏิญานิพนธ์ ชุด พิฬาร ของ คุณเวดี คงสุวรรณ
แนวความคิด ผู้สร้างสรรค์ได้สังเกตพฤติกรรมของลูกแมว แล้วนำพฤติกรรมเหล่านั้น มาสร้างสรรค์ผลงานโดยนำลักษณะเด่นของลูกแมว เช่นความสดใส ร่าเริง การหยอก ล้อของลูกแมว มาเรียงเป็นผลงาน ดังคำกลอนที่ผู้สร้างสรรค์ยกมาเป็นตัวอย่าง

วิมาลาเลิศพิน	พรรณลาย
ขนดงดอกเลอราย	เรียบร้อย
โคนขามेमมอปลาย	หลอมเสวยตร
ตกตั้งน้ำค้างย้อย	หยาดต้องสัตบรร ฯ
5. โครงการปฏิญานิพนธ์ ชุด มนุษย์เครื่องจักร ของ คุณรวริกา กัวงค์
แนวความคิด มนุษย์เราในปัจจุบันนี้ ทำงานกันจนไม่รู้สึกรู้สึกตัวว่าเริ่มจะกลายเป็นเครื่องจักรเข้าไปทุกขณะ แต่จะเห็นการเปลี่ยนแปลงได้ก็ต่อเมื่อได้ลองหันกลับมามองและ สัมผัสตัวเองอย่างถ่องแท้ และเขาเหล่านั้นก็จะสร้างหลุดพ้นจากสังคมนั้นๆ ได้หรือไม่ ก็ขึ้นอยู่กับจิตใจของตนเอง

6. โครงการปฏิญานิพนธ์ ชุด 2K (AD 2000) DANCE ของ คุณธรมณียา ไชยวสุ
แนวความคิด ในปี ค.ศ. 2000 หรือ พ.ศ. 2543 ในอีก 4 ปีข้างหน้า (ในขณะนั้น)
มนุษย์กำลังเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 เกิดการเปลี่ยนแปลงมากมาย โลกมนุษย์ที่ไร้พรมแดน
การหลังไหลของวัฒนธรรม เกิดสิ่งแปลกใหม่ขึ้นมากมาย Music และ Dance เป็นสิ่ง
หนึ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา 2K Dance นำเสนอความน่าจะเป็นไปได้ของ
นาฏศิลป์ไทยในอนาคต ตามจินตนาการของผู้สร้างสรรค์

7. โครงการปฏิญานิพนธ์ ชุด ตำนานนาค ของ คุณสายัณห์ สิงหนาค
แนวความคิด นาคเป็นคำใช้เรียกผู้ที่กำลังจะเข้าบวชในพระพุทธศาสนา และนาคเป็น
ความเชื่อของพุทธศาสนิกชนที่ยึดมั่นในศาสนา ดังนั้นผู้สร้างสรรค์จึงได้ศึกษาความ
เป็นมาของคำว่านาคจากความเชื่อทางพระพุทธศาสนาและเสนอผลงานในรูปแบบ
ของตำนาน

8. โครงการปฏิญานิพนธ์ ชุด ศรัทธา บุญชัยญ ของ คุณสนั่น สุยะคำ
แนวความคิด การบุญชัยญเป็นพิธีกรรมอย่างหนึ่งที่เกิดจากความเชื่อ ความศรัทธาของ
มนุษย์ ที่มีต่อสิ่งที่เขาเคารพนับถือ เพื่อวิงวอนขอบางสิ่งบางอย่าง

9. โครงการปฏิญานิพนธ์ ชุด พระมารตตานต์ ของ คุณสุรทิพย์ ตรีโคภิต
แนวความคิด เมื่อศรีเทพได้รับเอาวัฒนธรรมทวารวดีและเขมร จึงทำให้เมืองศรีเทพมี
รูปแบบของศิลปะที่หลากหลาย รวมถึงรับความเชื่อในศาสนาฮินดู ทำให้คนในสมัย
นั้นนับถือเทพพระอาทิตย์ ซึ่งเปี่ยมไปด้วยอำนาจและพลังอันเจิดจ้าร้อนแรงของพระ
อาทิตย์ ผู้สร้างสรรค์จึงได้นำความคิดนี้มาสร้างสรรค์ผลงาน โดยใช้หลักของ
นาฏศิลป์ไทย

โครงการปฏิญานิพนธ์ทางด้านนาฏศิลป์ปี 2540

Creative Dance Project'98 ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในเดือน กุมภาพันธ์ 2541 มีการแสดงทั้งหมด 18 ชุด เป็นนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย 9 ชุด ได้แก่^๖

1. โครงการปฏิญานิพนธ์ ชุด เบญจมาศ ของ คุณมณิชา ศรีนิล
แนวความคิด เบญจมาศเป็นดอกไม้งามคู่โลก ความงามของดอกไม้ย่อมมีความแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับชนิดและประเภท เบญจมาศเป็นดอกไม้ที่ได้รับการยอมรับจากทุกชาติและทุกภาษา
2. โครงการปฏิญานิพนธ์ ชุด ผีฟ้าพญาพ่อน ของ คุณประภาภรณ์ โพธิ์ใต้
แนวความคิด พิธีกรรมและการรำรำยรำยังคงเป็นสิ่งคู่กันในประเทศไทยเช่นเดียวกับผลงาน ผีฟ้าพญาพ่อนที่ผู้สร้างสรรค์พยายามสื่อให้เห็นถึงพิธีกรรมที่อยู่คู่กับการดำรงชีวิตและความเชื่อของชาวบ้าน
3. โครงการปฏิญานิพนธ์ ชุด พี่นผีมืด ของ คุณเมธาวี เหล่าพลายนาค
แนวความคิด พี่นผีมืดเป็นประเพณีเก่าแก่ของชาวล้านนาเป็นการแสดงความเคารพต่อบรรพบุรุษ และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ควรอนุรักษ์เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ที่แสดงถึงความเป็นคนไทย
4. โครงการปฏิญานิพนธ์ ชุด ผีเสื้อ ของ คุณคะเนิงนิจ เกียรติถาวรวงศ์
แนวความคิด ผีเสื้อเป็นแมลงเล็ก ๆ ที่มีสีสันสวยงาม แสดงถึงความมีอิสระ ความงาม ความร่าเริงสดใส ผีเสื้อไม่ใช่แมลงที่สวยงามอย่างเดียวแต่ยังมีคุณค่าอีกด้วย
5. โครงการปฏิญานิพนธ์ ชุด ลมหายใจสุดท้าย ของ คุณศิริพร หนูทอง
แนวความคิด ร่างกายคนเราเปลี่ยนแปลงสภาพทุกวินาที ดังนั้นลมหายใจสุดท้ายจึงมีค่า

^๖ แผ่นพับสู่จิตใต้การแสดง Creative Dance Projects' 98. การแสดงที่หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กุมภาพันธ์ 2541, กรุงเทพมหานคร:ม.ป.พ., 2540,

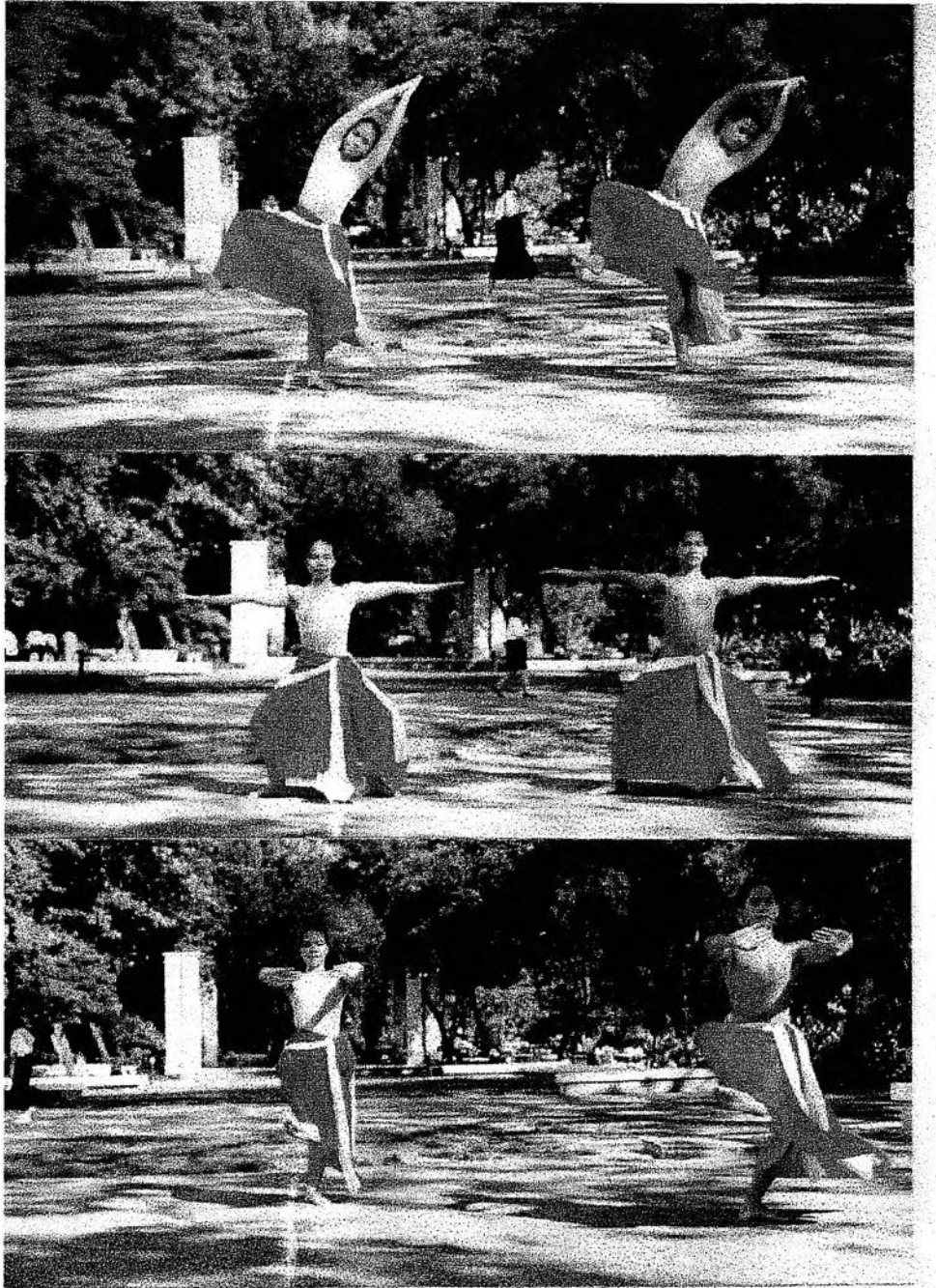
6. โครงการปริญญาโท ชุต โยงโย ของ คุณพรพรรณ เพ็ชรปานกัน
แนวความคิด แมงมุมเป็นนายช่างธรรมชาติที่สร้างสถาปัตยกรรมได้น่าทึ่ง ยากที่จะมี
ใครเลียนแบบได้เหมือน รวมถึงเป็นทั้งนักล่าเหยื่อที่ชำนาญ โดยใช้วัสดุที่สร้างขึ้นเอง
คือใยแมงมุม

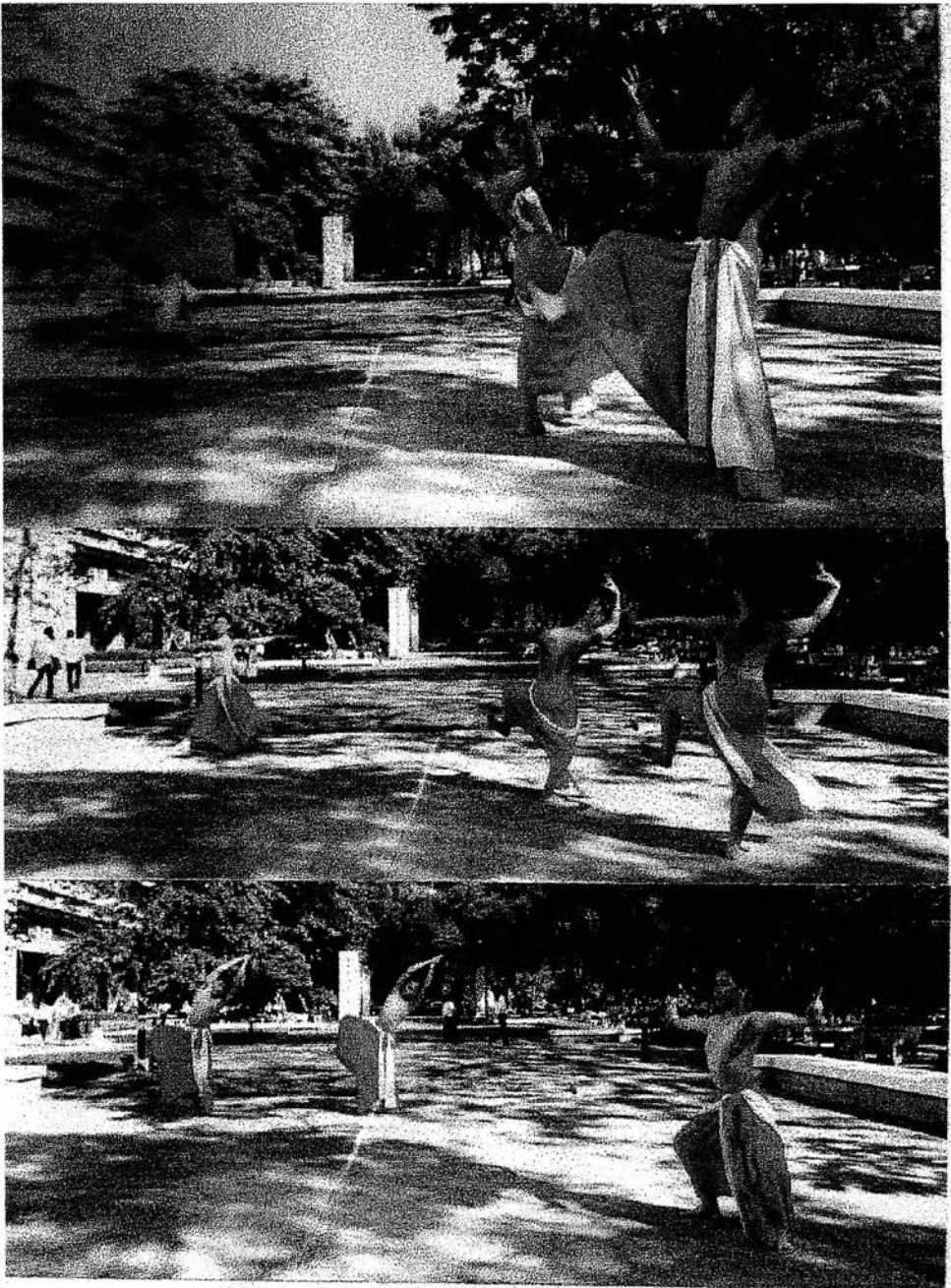
ภาพที่ 148 : ภาพการแสดงชุตโยงโย

ที่มา : SPAFA Journal. A Publication of the SEAMEO Regional Centre for Archaeology and
Fine arts. Volume 9. Number 3 September – December 1999. P. 8.

7. โครงการปริญญาโท ชุต MARS ของ คุณทีชัมพร ชมภูทิพย์
แนวความคิด ผู้สร้างสรรคได้จินตนาการออกไปว่า ในเวลาค่าคืน เมื่อมองไปยังท้องฟ้า
จะเฝ้าสงสัยอยู่ว่า จุดสีแดงเรื่อยๆบนท้องฟ้า อาจจะมีใครกำลังมองลงมา

ภาพที่ 149-151: ภาพท่าจากการแสดง ชุต Mars
ที่มา : ภาพถ่ายส่วนตัวของคุณทีชัมพร ชมภูทิพย์

ภาพที่ 152-154 : ภาพท่าจากการแสดงชุด Mars
ที่มา : ภาพถ่ายส่วนตัวของคุณธิษัฒพร ชมพูทิพย์

8. โครงการปริญญาโท สาขา ศิลปกรรม ของ คุณอนุชิต วัฒนสุขสมบูรณ์
แนวความคิด การแสดงอาวุธไทยประเภทพลอง มุ่งเน้นถึงความพร้อมและความสง่างามในการใช้พลอง โดยยึดหลักทางนาฏยศิลป์ไทย

9. โครงการปริญญาโท สาขา ศิลปะการป้องกันตัวด้วยมือเปล่าของไทย ตบมะผาบนั้นเป็นศิลปะการป้องกันตัวแขนงหนึ่งทางภาคเหนือ ที่มีลีลาการเคลื่อนไหวอันแฝงไปด้วยพลังแห่งธรรมชาติ

โครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ 2541

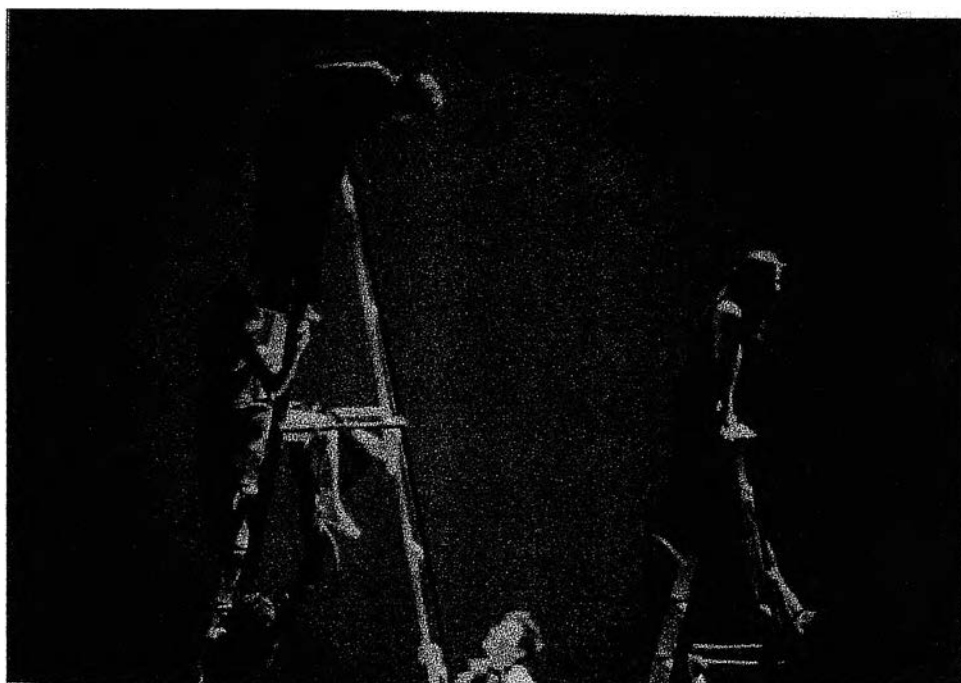
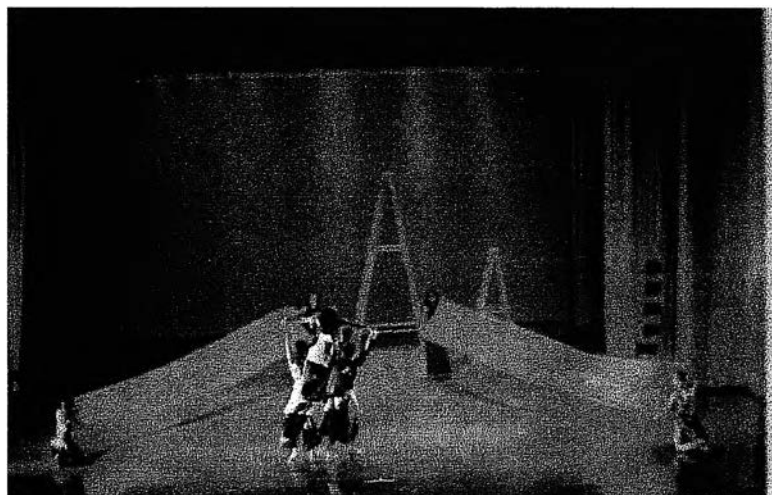
Creative Dance Project'99 ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2542 มีการแสดงทั้งหมด 21 ชุด เป็นนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย 11 ชุด ได้แก่⁹

ภาพที่ 155 : ปกสูจิบัตรการแสดง Creative Dance Projects 1999

⁹ สูจิบัตรการแสดง Creative Dance Projects' 99. การแสดงที่หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 14 กุมภาพันธ์ 2542, กรุงเทพมหานคร, 2542, ไม่ปรากฏเลขหน้า.

1. โครงการปริญญาโท สาขา ผลิตวิญญาน ของ คุณยุทธนา ปรีเปรม
แนวความคิด เมื่อใดที่ชีวิตมนุษย์ตกอยู่ในสภาพล้มเหลว สิ้นหวัง ถูกกดดันจาก
ปัญหาต่างๆ ล้วนเป็นภาวะที่ก่อให้เกิดความทรมาน ทุกขเวทนา ยากต่อการแก้ไข
ปัญหา และทางออกที่เป็นที่นิยมในปัจจุบันคือ “ฆ่าตัวตาย” ความคิดนี้ถูกต้องแล้ว
หรือ ในเมื่อแสงของทางออกยังส่องสว่างอยู่ปลายทางของเงามืดในใจทุกคน

ภาพที่ 156-157 : ภาพจากการแสดงชุด ผลิตวิญญาน
ที่มา : ภาพถ่ายส่วนตัวของผู้วิจัย

2. โครงการปริญญาโท ชุต เอกัตตารมณ ของ คุณกิตติกร วัฒนะสุด
แนวความคิด ห้วงของอารมณ์ที่เป็นผลจากการฝึกสมาธิ โดยปฏิบัติทำโยคะ และการกำหนดจิตให้เกิดความเป็นหนึ่งเดียวระหว่างจิตกับร่างกาย ผู้ฝึกจะมีสติในการตัดสินใจเรื่องต่างๆดีกว่าคนอื่น

ภาพที่ 158 : ภาพจากการแสดงชุต เอกัตตารมณ

ที่มา : สูจิบัตรการแสดง Creative Dance Projects' 99. การแสดงที่หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 14 กุมภาพันธ์ 2542, กรุงเทพมหานคร, 2542, ไม่ปรากฏเลขหน้า.

3. โครงการปริญญาโท ชุต บุษามหาเทวะ ของ คุณขวัญฤทัย ปทุมรัตน์โชติ
แนวความคิด เป็นการรำวงสรวง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในพิธีกรรมบูชาพระศิวะ ผู้เป็นเทพเจ้าแห่งการพัวพัน หรือ เป็นมหาเทพของชาวฮินดู ลัทธิไศวะนิกาย โดยรูปแบบการแสดงเป็นไปตามความศรัทธา และจินตนาการของผู้สร้างงานเอง
4. โครงการปริญญาโท ชุต เริงรำกำฟ้า ของ คุณเนิร์นุช เหลือสมัย
แนวความคิด จากจินตนาการและความเชื่อเรื่องภูติผีวิญญาณที่ลึกลับของชาวพวนที่จะต้องกราบไหว้ฟ้าผู้ประทานฝนอันจะนำมาซึ่งความสมบูรณ์ในพืชพรรณธัญญาหาร ในแนวความคิดที่น่านับถือนี้ ผนวกเข้ากับจินตนาการในการสร้างสรรค์งาน จึงกลายมาเป็นการแสดงชุต “เริงรำกำฟ้า” ที่จะสะท้อนให้เห็นถึงพิธีกรรมที่สำคัญของชาวพวนที่ยังหลงเหลืออยู่ในประเทศไทย

5. โครงการปริญญาโท ชุต สราญใจโหสวรรค์ ของ คุณนราฤทธิ์ เขี่ยมศิริ
แนวความคิด โหซองเป็นเครื่องดนตรีพื้นบ้านอีสานที่ได้มีการนำมาใช้เป็นเครื่องประกอบจังหวะวงโปงลาง ในสมัยก่อนทำหน้าที่แทนเสียงกีตาร์เบสไฟฟ้า รูปแบบการแสดงจะเป็นการถ่ายทอดจินตนาการของผู้สร้างสรรค์ผลงานโดยใช้ทำนาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัย มาผนวกกับการดีดโหซองเป็นสื่อแห่งการนำเสนอ การแสดงชุดนี้สร้างขึ้นมาเพื่อให้คนรุ่นหลังได้รู้จักแสดงร่วมสนุกสนานไปกับผลงานจินตนาการสร้างสรรค์

ภาพที่ 159 : ภาพจากการแสดงชุด สราญใจโหสวรรค์

ที่มา : รายงานโครงการปริญญาโททางด้านนาฏยศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประจำปี 2541. ไม่ปรากฏเลขหน้า

6. โครงการปริญญาโท ชุต สัตตรังสี ของ คุณนตยา แจ้งยุบล
แนวความคิด รุ่งกินน้ำ สัญลักษณ์แห่งการเชื่อมต่อระหว่างสายฝนและแสงตะวัน อุสรรคที่โหมกระหน่ำและแสงสว่างแห่งความสำเร็จ มาเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติที่แต่งแต้มท้องฟ้าให้งดงาม จากวิทยาศาสตร์ นิทานเด็ก และ บทกวี สู่อจินตนาการแห่งการสร้างสรรค์งานด้านนาฏยศิลป์ มาบัดนี้รุ่งกินน้ำจึงมีชีวิต

7. โครงการปริญญาโท ชุด ลอยหลังสินธุ์ ของ คุณผกา มาศ จิราจรรักษ์
แนวความคิด นำเสนอให้ผู้ชมเห็นถึงความงดงามของวิถีกระบวนเรือพระราชพิธี ความไพเราะของบทเห่เรือ และลีลา ท่าทางการพายเรือของฝีพายที่มีความชำนาญ โดยจะนำเสนอออกมาในรูปแบบของนาฏศิลป์ไทย มีการรำตีบทตามบทเห่เรือซึ่งใช้บทเห่เรือของ เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศ ไชยเชษฐาสุริยวงศ์ หรือ เจ้าฟ้ากุ้ง นอกจากนี้ยังมีการนำเพลงมาใช้เป็นสื่อในการนำเสนอผลงานชุดนี้ โดยใช้สำหรับการตีบทตามบทเห่เรือ

ภาพที่ 160 : ภาพการแสดงชุด ลอยหลังสินธุ์

ที่มา : รายงานโครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปี 2541. ไม่ปรากฏเลขหน้า.

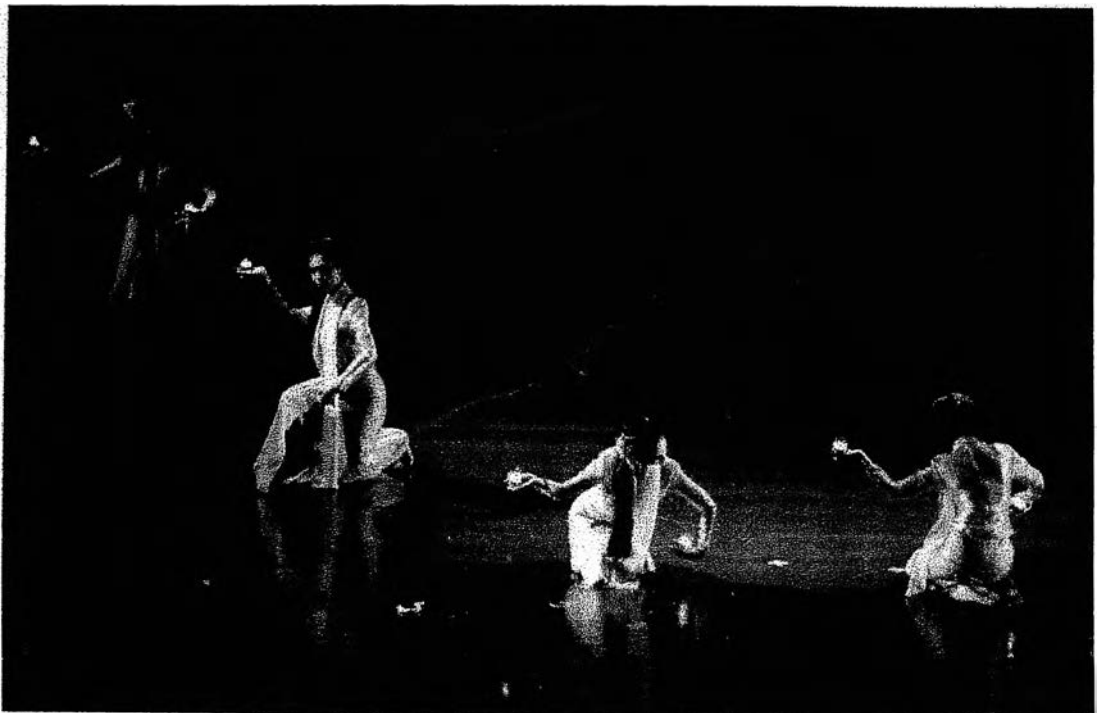
8. โครงการปริญญาโท ชุด ฟ็อนแพรฟ็อย ของ คุณพิมพ์รัตน์ นະະศิริ
แนวความคิด ความงดงามของลายผ้าและสีสันทึ่สะดุดตา ผนวกกับความชื่นชมในศิลปะอีสาน ทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดแรงบันดาลใจสร้างสรรค์ผลงานชุด ฟ็อนแพรฟ็อย ผ้าแพรฟ็อยซึ่งเป็นผ้าอีสานประเภทหนึ่ง แม้จะมีขนาดเพียงผ้าเช็ดหน้าผืนเล็ก แต่คุณประโยชน์ได้แผ้วขวาม้า ที่มีขนาดใหญ่กว่าเลย

9. โครงการปริญญาโท ชุด หุ่นคน ของ คุณธนัญชัช ชัยวุฒิมากร

แนวความคิด นำการแสดงหุ่นกระบอก ซึ่งเป็นศิลปะประจำชาติที่มีความสวยงาม โดยนำมาดัดแปลงสื่อให้เห็นถึงมนุษย์ ที่มีกิเลสและตัณหานำพาไปสู่ความสูญเสียทุกอย่าง สุดท้ายมนุษย์ต้องการที่จะหลุดพ้น แต่กลับหนีไม่พ้นความต้องการของตนเอง ซึ่งเป็นปอบเกิดแห่งกิเลสและตัณหา

10. โครงการปริญญาโท ชุด ลีลายไทยใหญ่ ของ คุณอังสนา อ่อนสุทธิ

แนวความคิด การพ้อนรำของชาวไทยใหญ่หรือชาวไตในคืนหนึ่งของเทศกาลออกพรรษา ที่เรียกว่า ปอยเหลินสิบเอ็ด หรืองานจองพารา เพื่อเฉลิมฉลองการรับเสด็จพระพุทธเจ้า หลังจากได้เสด็จไปเทศนาโปรดพระมารดา ณ สวรรค์ ชั้นดาวดึงส์

ภาพที่ 161 : ภาพการแสดงชุด ลีลายไทยใหญ่

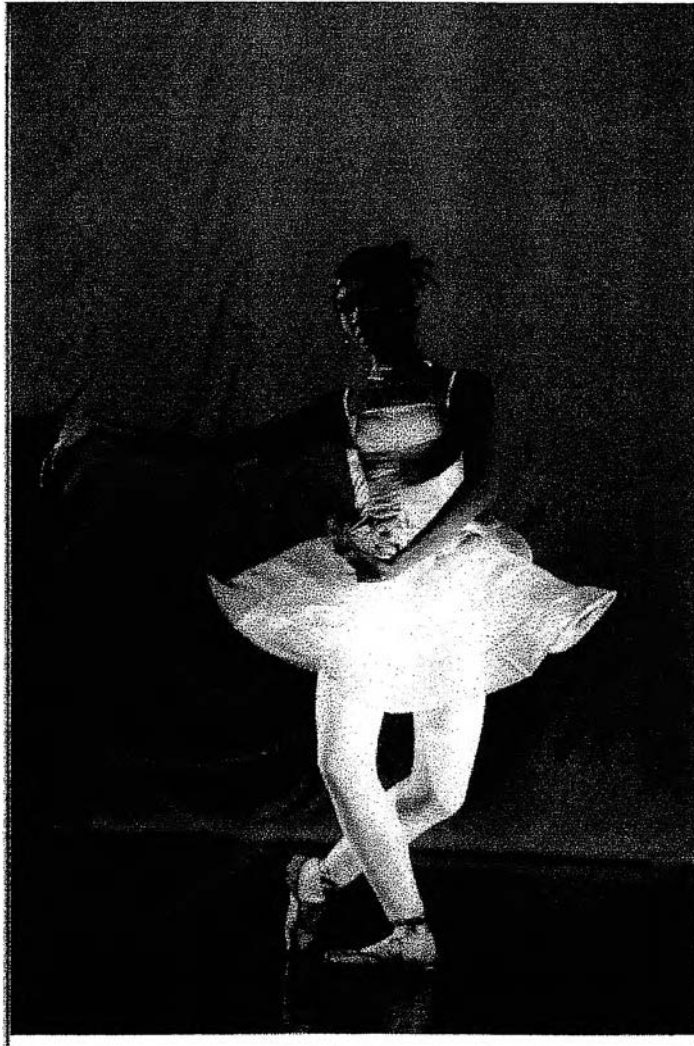
ที่มา : รายงานโครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประจำปี 2541. ไม่ปรากฏเลขหน้า.

11. โครงการปริญญาโท ชุด อัสรามฤต ของ คุณวรกมล เหมศรีชาติ
แนวความคิด

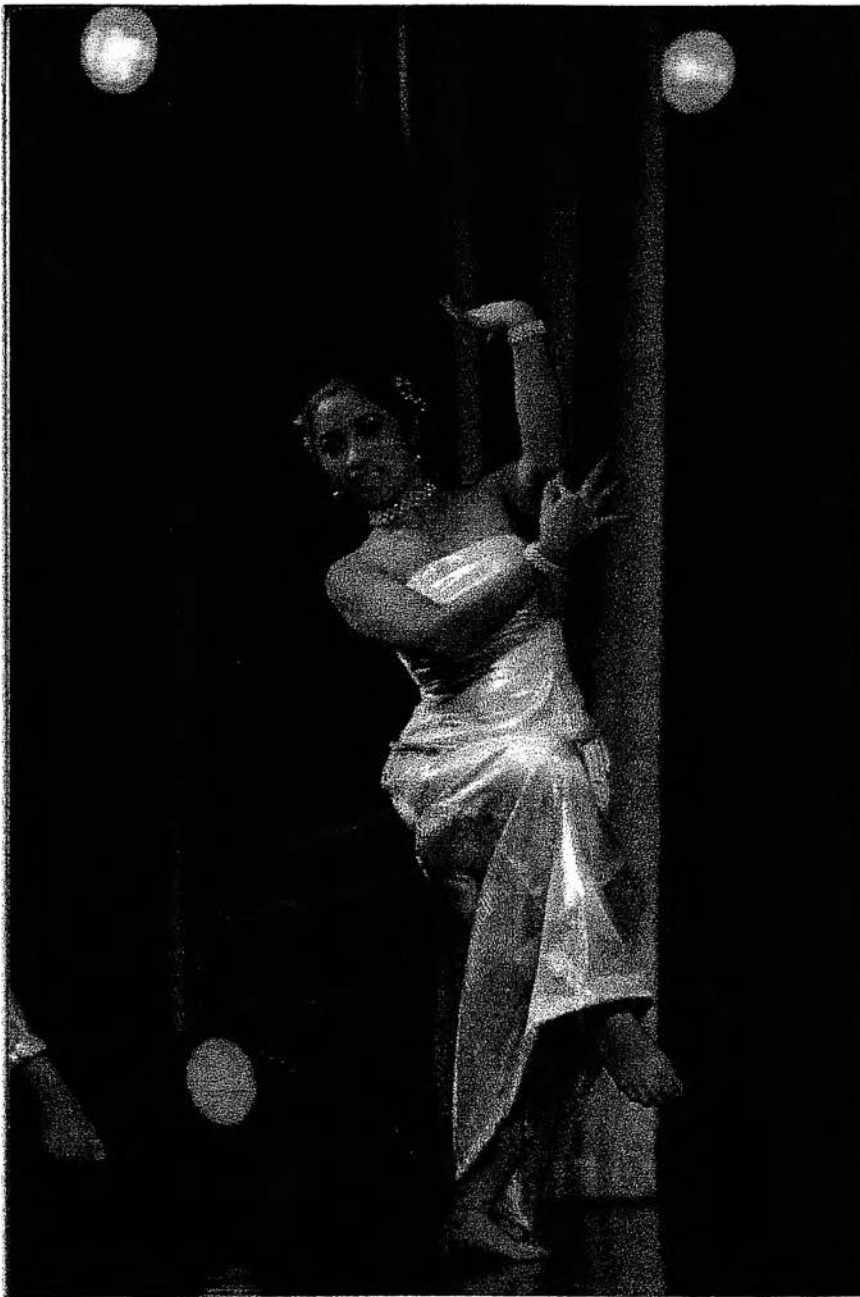
ที่สี่ขึ้นจาก	ชลาสัย
คือคณาอัปสร	เจ็ดแฉล้ม
รูปโฉมสุดโสภา	หาเปรียบไม่เลย
งามเนตรงามเกตุแก้ม	ก่องฉวี
ท่วงทึมรยาทล้วน	ยวนใจ
เสียงเสนาขับลำ	รำร้อง
แต่หาสุรเทพใด	รับมีเลย
เหตุฉะนั้นจึงต้อง	อยู่ลอย

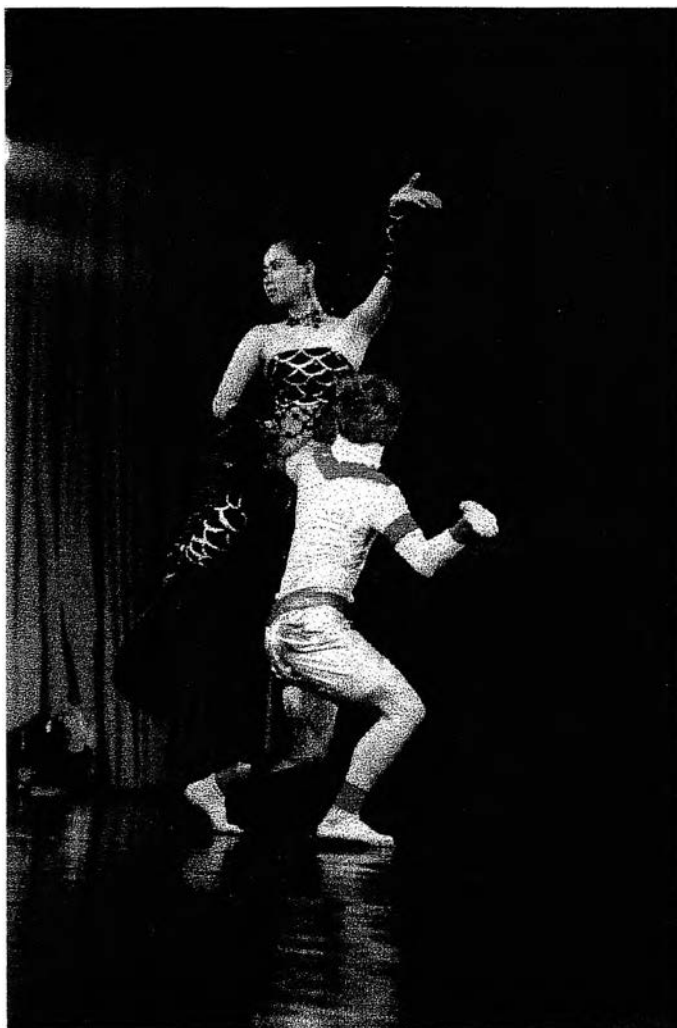
ภาพที่ 162 : ปกสูจิบัตรการแสดง Creative Dance Projects 2000

ภาพที่ 163 : ภาพจากการแสดงโครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี 2543 ชุด Reflexion ของคุณจุฑามาศ ดารามิตร
ที่มา : © Stephen Funke 2001 ARPS

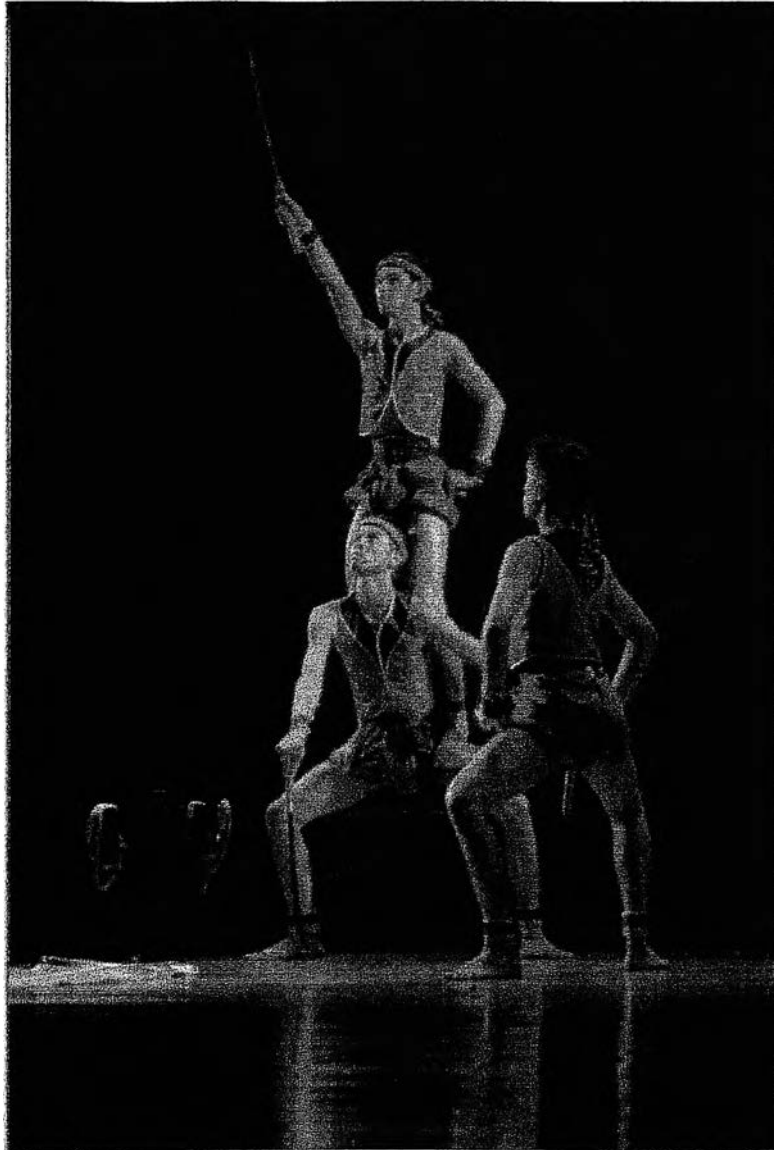

ภาพที่ 164 : ภาพจากการแสดงโครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี 2543 ชุด จันทระจินตนะ ของ คุณอัจฉริยา เดชะเสน
ที่มา : © Stephen Funke 2001 ARPS

ภาพที่ 165 : ภาพจากการแสดงโครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี 2543 ชุด วยยุคจุดนาง ของ คุณประวิทย์ จันทนะผลิน

ที่มา : © Stephen Funke 2001 ARPS

ภาพที่ 166 : ภาพจากการแสดงโครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี 2543 ชุด กุดหัวขัวแห่ง ของ คุณจุฑามาศ โคกสุวรรณ

ที่มา : © Stephen Funke 2001 ARPS

การศึกษารูปแบบและแนวทางการนำเสนอโครงการปริญญาโททางด้านนาฏยศิลป์

จากโครงการปริญญาโททั้งหมดในข้างต้นผู้วิจัยได้คัดเลือกโครงการปริญญาโทออกมาจำนวน 16 ชุด เพื่อนำมาศึกษารูปแบบและแนวทางการนำเสนอ โดยมีหลักในการคัดเลือกดังต่อไปนี้

1. ศึกษาโครงการปริญญาโททางด้านนาฏยศิลป์ระหว่างปี 2536-2541 เนื่องจากหลักฐานข้อมูลของโครงการฯในปี 2534 และ 2535 นั้นมีไม่ครบสมบูรณ์ ตัวรูปเล่มงานวิจัยสูญหาย หรือชำรุดบ้าง และแถบบันทึกภาพที่มีอยู่ก็ไม่ชัดเจนนัก
ยกเว้นโครงการปริญญาโท ปี 2538 ที่ไม่ได้ทำการบันทึกเทปการแสดงไว้ เนื่องจากกระแสไฟฟ้าของหอประชุมจุฬาลงกรณ์ขัดข้องขณะที่นำเสนอผลงานบนเวที ทำให้ไม่สามารถบันทึกภาพได้ชัดเจนพอที่จะนำมาศึกษาแต่รูปเล่มของการวิจัยนั้นยังสมบูรณ์อยู่มาก ทำให้ยังสามารถศึกษาได้
2. โครงการที่ศึกษามีแนวทางในการนำเสนอและรูปแบบของการแสดงที่เป็นขั้นตอนชัดเจน
3. คัดเลือกโดยแบ่งตามลักษณะการสร้างสรรค์ แนวความคิดหลักที่มีลักษณะเด่น และสามารถเสนอแนวความคิดนั้นออกมาในการแสดงได้ชัดเจน

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษารูปเล่มและแถบบันทึกภาพของโครงการปริญญาโททางด้านนาฏยศิลป์ปี 2536-2541 อย่างคร่าวๆแล้ว ผู้วิจัยจึงได้ทำการคัดเลือกโครงการ ฯ ที่เหมาะสมที่จะนำมาศึกษา ดังต่อไปนี้

1. โครงการปฏิญานิพนธ์ทางด้านนาฏยศิลป์ ที่คงไว้ซึ่งทำรำไทยมาตรฐาน

โดยโครงการฯ การแสดงมีรูปแบบกระบวนการสร้างสรรค์ที่น่าสนใจ ใช้รูปแบบการประดิษฐ์ทำรำ-เด่นในการแสดงตามแบบของสากลสัมพันธ์กับแนวความคิดหลักของชุดการแสดง

1.1 จตุบงกช ของ คุณรสนันท์ วรรณประทุม โครงการปฏิญานิพนธ์ทางด้านนาฏยศิลป์ปี 2536

1.2 ภิรมปุระ ของ คุณจันทิมา วจิเกษม โครงการปฏิญานิพนธ์ทางด้านนาฏยศิลป์ปี 2537

1.3 บายศรี ของ คุณประภัสรา จำปาศรี โครงการปฏิญานิพนธ์ทางด้านนาฏยศิลป์ปี 2538

1.4 หุ่นคน ของ คุณธัญชัช ชัยวุฒิมากร โครงการปฏิญานิพนธ์ทางด้านนาฏยศิลป์ปี 2541

2. โครงการปฏิญานิพนธ์ทางด้านนาฏยศิลป์ที่สร้างสรรค์โดยนำทำรำไทยมาตรฐานมาประยุกต์ร่วมกับลักษณะของสัตว์

2.1 กัตติกา ของ คุณจิตติวรรณ ทศวิล โครงการปฏิญานิพนธ์ทางด้านนาฏยศิลป์ปี 2536

2.2 อสรพิษ ของ คุณ เสาวลักษณ์ พงศ์ทองคำ โครงการปฏิญานิพนธ์ทางด้านนาฏยศิลป์ปี 2537

2.3 ม้านิลมังกร ของ คุณรัชดาพร สุตโต โครงการปฏิญานิพนธ์ทางด้านนาฏยศิลป์ปี 2538

3. โครงการปฏิญานิพนธ์ทางด้านนาฏยศิลป์ที่สร้างสรรค์โดยผสมผสานทำนาฏยศิลป์พื้นบ้าน ศิลปะป้องกันตัว หรือนาฏยศิลป์ตะวันออกสกุลอื่นๆ เข้ากับทำรำไทยมาตรฐาน

3.1 นิรมิตรแห่งลำของ ของ คุณพีรพงศ์ แสนไสย โครงการปฏิญานิพนธ์ทางด้านนาฏยศิลป์ปี 2536

3.2 พลอง ของ คุณอนุกุล โรจนสุขสมบูรณ์ โครงการปฏิญานิพนธ์ทางด้านนาฏยศิลป์ปี 2540

4. โครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ที่นำเอาท่ารำไทยมาตรฐานมาเป็นพื้นฐานในการสร้างสรรค์ ผสมผสาน หรือเรียงร้อยเข้ากับท่าทักษะนาฏศิลป์ตะวันตก บัลเลต์ และนาฏศิลป์ร่วมสมัย

4.1 รำแม่บท ของ คุณพีรภรณ์ ชมธวัช โครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ปี 2537

4.2 ศรีธัญญาชายัญ ของ คุณสนั่น สุยะคำ โครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ปี 2539

4.3 บรรพธิดาผาแต้ม ของ คุณปิ่นเกศ วัชรปาณ โครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ปี 2539

4.4 2K <AD 2000> DANCE ของ คุณรณณิยา ไชยวสุ โครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ปี 2539

หลังจากที่ได้คัดเลือกโครงการที่จะทำการศึกษาแล้ว ผู้วิจัยจึงได้เก็บข้อมูลต่างๆโดยมีแนวทางการศึกษาชุดการแสดงทุกชุด ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะการนำเสนอ

2. ท่ารำ-เต้นที่สร้างสรรค์ขึ้นใหม่ในโครงการนั้นๆ

2.1 ศึกษาถึงลักษณะการใช้ท่ารำ ท่าเต้น โดยพิจารณาว่ามีการสร้างสรรค์ท่าที่ใช้การแสดงอย่างไร มีสาเหตุในการสร้างสรรค์เช่นนั้นหรือไม่ อย่างไร โดยดึงเอาท่าลักษณะเด่นในการแสดงโครงการฯ ชุดนั้นๆมาวิเคราะห์

2.2 พิจารณาถึงความเหมาะสม ความกลมกลืนของท่าที่สร้างสรรค์ขึ้น ว่าก่อให้เกิดเอกภาพ (unity) ในระบำหรือไม่ ตลอดจนพิจารณาเปรียบเทียบแนวความคิดกับท่าที่สร้างสรรค์ขึ้นนั้นว่ามีการสอดคล้องกันหรือไม่ สามารถนำเสนอผลงานออกมาได้ตรงกับแนวความคิด หรือไม่ อย่างไรบ้าง

เนื่องจากแรงบันดาลใจและแนวความคิดของผู้สร้างสรรค์โครงการฯ แต่ละคนนั้นแตกต่างกัน ทั้งพื้นฐานแนวความคิดก็แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อสู่วิธีการสร้างสรรค์ ทำท่า-เดินของแต่ละคน การนำมาวิเคราะห์ท่ารำ-เดินที่ถูกสร้างสรรค์ขึ้นจึงเป็นไปได้ที่จะนำงานโครงการฯแต่ละชิ้นมาวิเคราะห์รวมกันและเปรียบเทียบกัน

แน่นอนว่าการพิจารณานี้เป็นการพิจารณาของผู้วิจัยแต่เพียงด้านเดียว โดยศึกษาวิเคราะห์จากรูปเล่มการวิจัยของโครงการฯ เปรียบเทียบกับแถบบันทึกภาพการแสดงที่เกิดขึ้นจริง และการสัมภาษณ์สอบถามผู้สร้างงาน เพื่อให้ได้ทราบถึงรูปแบบและแนวทางการนำเสนอโครงการปริญญาานิพนธ์ทางด้านนาฏยศิลป์

1. โครงการปริญญาานิพนธ์ทางด้านนาฏยศิลป์ ที่คงไว้ซึ่งท่ารำไทยมาตรฐาน

1.1 ลักษณะการนำเสนอ

หลักการนำเสนอของโครงการปริญญาานิพนธ์ทางด้านนาฏยศิลป์ทั้ง 4 ชุดนี้มีทั้งความแตกต่างกันและความเหมือนกัน ดังนี้ ทั้ง 4 ชุดต้องการที่จะนำเสนองานโครงการฯ ที่มีรูปแบบโดยรวมเป็นการสร้างชุดการแสดงนาฏยศิลป์ไทยเหมือนกัน แต่รายละเอียดขององค์ประกอบจะต่างกันไป “จตุบงกช” จำเป็นที่จะต้องเสนอแนวคิดอย่างชัดเจน การสร้างสรรค์ชุดการแสดงที่เป็นระบำสวยงามอย่างเดียวไม่สามารถจะสื่อความหมายของคำสอนของพระพุทธเจ้าได้ชัด จึงมีการบรรจุเพลงที่มีบทคล้องจองไป ซึ่งส่งผลต่อการออกแบบท่ารำเป็นอันมาก เช่นเดียวกับกับ “หุ่นคน” ที่สร้างเรื่องราวระหว่างหุ่นและผู้เชิด เมื่อหุ่นมีชีวิตขึ้นมา จึงเกิดการต่อสู้ระหว่างหุ่นและผู้เชิดขึ้น

“ภิรมปุระ” มีการนำเสนอที่คล้ายคลึง หรือมีแม่แบบในการสร้างสรรค์มาจากระบำโบราณคดี จึงเป็นการเสนอระบำที่ไม่มีเรื่องราว เช่นเดียวกับ “บายศรี” แต่ โครงการฯ ชุดบายศรี จะนำเสนอความสวยงาม ที่เสมือนความสวยงามของบายศรีใบตองเท่านั้น

องค์ประกอบอีกอย่างหนึ่งที่สำคัญและควรที่จะพูดถึงคือการใช้แสงประกอบการแสดงทั้ง 4 ชุดนี้ ทั้งจตุบงกชและบายศรียังคงลักษณะของการใช้แสงสีแบบนาฏยศิลป์ไทยไว้ คือ ปล่อยให้ไฟสว่างนวลทั่วเวทีเพื่อให้เห็นสีหน้าและลำตัวของนักแสดงได้ชัดเจน ใน

ขณะที่ก็มีประต่องการเสนอความรู้สึกของกัอนหิน วัตถุโบราณ จึงใช้เทคนิคของการย่อ มแสงลงบนฉากและนักแสดงมากขึ้น เช่นเดียวกันกับหุ่นคนที่ใช้แสงเปลี่ยนอารมณ์ความรู้สึกของการแสดงแต่ละช่วงให้แตกต่างกันออกไป

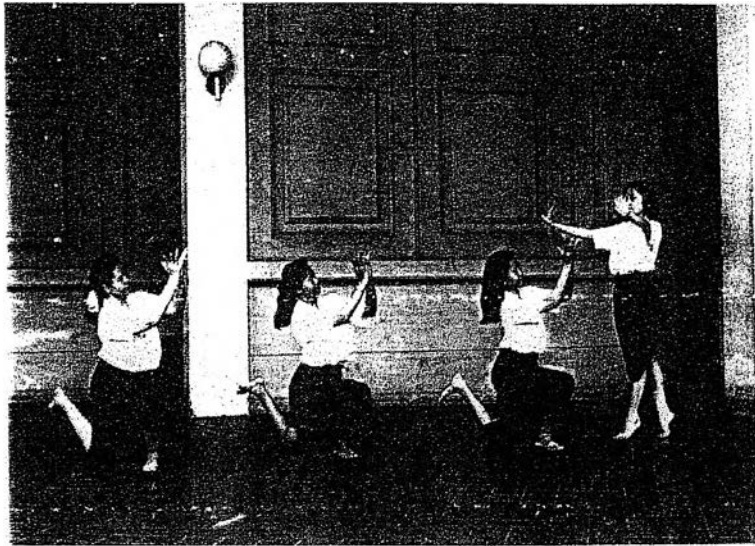
1.2 การประดิษฐ์ท่ารำตามแนวคิดหลัก และการใช้ท่ารำนั้นสื่อความคิดหลักของผู้สร้าง สรรค์

แต่ละชุดมีหลักในการประดิษฐ์ท่ารำจากนาฏยศิลป์ไทยล้วนๆ ดังนี้

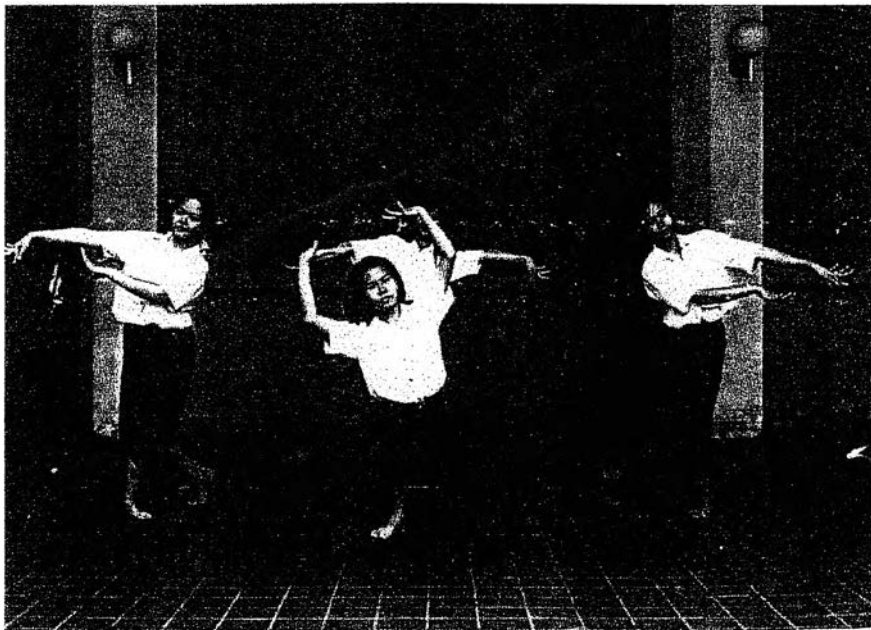
1.2.1 จตุบงกช

แต่เดิมในการนำเสนอท่าครั้งแรก คุณรสนันท์ ผู้สร้างสรรค์ได้ยึดติดกับการตีบทตามแบบการแสดงนาฏยศิลป์ไทยมากจนเกินไป ทำให้อาจารย์หลายๆท่านได้ติว่าไม่ได้มีการสร้างสรรค์ท่าขึ้นใหม่เลย อีกทั้งการแปรแถวก็ดูธรรมดาและไม่ชวนให้ติดตามชม

เมื่อทำการแก้ไขทำให้สมบูรณ์ก่อนการนำเสนอบนเวที คุณรสนันท์ได้รับคำปรึกษาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล วิรุฬห์รักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาให้ศึกษารูปแบบการแสดงของระบำพรัตน์ ที่มีการดิ่งนักแสดง 1 คนมาตีความหมายในเนื้อเพลง 1 ท่อน นักแสดงที่เหลือเป็นองค์ประกอบ ดังนั้นท่ารำของจตุบงกชจึงมีลักษณะเหมือนภาพที่นำเสนอความหมายที่สวยงามและน่าสนใจ เช่น เมื่อต้องการสื่อถึงบัวปริ่มน้ำ นักแสดง 2 คน ยกแขนขึ้นนำมาชนกันเป็นน้ำ นักแสดงคนหลังจัดองค์ประกอบให้สวยงาม แต่นักแสดงคนกลางประกบมือเป็นรูปดอกบัวที่อยู่ในระดับน้ำ (แขนของนักแสดง 2 คนที่ยื่นมาชนกัน) เมื่อสื่อถึงบัวปริ่มน้ำ เป็นการนำเสนอท่าเต้นและการจัดองค์ประกอบตำแหน่งของนักแสดงทั้ง 4 คนให้ได้ตามความหมายที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการนำเสนอ

ภาพที่ 167 : ภาพทำการแสดงชุด จตุบงกช แสดงท่าที่มีความหมายถึงดอกบัวหันหน้ารับแสงอาทิตย์
ที่มา : รสนันท์ วรรณประทุม, โครงการปริญญาโท สาขาการละคร จตุบงกช (รายงานวิจัยปริญญาบัณฑิต
สาขานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537) , หน้า 67.

ภาพที่ 168 : ภาพทำการแสดงชุด จตุบงกช แสดงท่าที่มีความหมายถึงดอกบัวในน้ำ
ที่มา : รสนันท์ วรรณประทุม, โครงการปริญญาโท สาขาการละคร จตุบงกช (รายงานวิจัยปริญญาบัณฑิต
สาขานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537) , หน้า 70.

ภาพที่ 169 : ภาพทำการแสดงชุด จตุบงกช แสดงท่าที่มีความหมายถึงดอกบัวได้น้ำ
ที่มา : รสนันท์ วรรณประทุม, โครงการปริญญาโท สาขา จตุบงกช (รายงานวิจัยปริญญาบัณฑิต
สาขานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537) , หน้า 116.

ภาพที่ 170 : ภาพทำการแสดงชุด จตุบงกช แสดงถึงบัวทั้ง 4 เหล่า
ที่มา : รสนันท์ วรรณประทุม, โครงการปริญญาโท สาขา จตุบงกช (รายงานวิจัยปริญญาบัณฑิต
สาขานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537) , หน้า 123.

1.2.2 กิมปุระ

เป็นระบำที่มีลักษณะเป็นระบำที่มีรูปแบบการนำเสนอคล้ายคลึงกับระบำโบราณคดี การออกแบบท่ารำมาจากภาพจารึกในโบราณสถานต่างๆ นำมาเรียงร้อยเข้าด้วยกันเช่นเดียวกับที่ครูละมุน ยมะคุปต์ และคุณเฉลย ศุขะวณิช ประดิษฐ์ท่ารำระบำชุดโบราณคดี แต่กิมปุระ แตกต่างออกไปด้วยไม่มีผู้รำตัวเอก หรือตัวกลางในการจัดขบวนแปรแถว โดยใช้ลักษณะการแปรแถวที่ออกแบบตามหลักนาฏศิลป์ตะวันตก นำเสนอการจัดองค์ประกอบตำแหน่งของนางระบำแต่ละคน ซึ่งช่วยเน้นท่ารำแต่ละท่าทำให้เกิดความสวยงามแปลกตาออกไป นอกจากความพร้อมเพรียงของนางระบำ

1.2.3 บายศรี

บายศรีมีแนวทางในการสร้างสรรค์ท่ารำที่แตกต่างออกไปจากโครงการอื่นๆ ในกลุ่มนี้ ลักษณะท่ารำ และการแปรแถวนำมาจากการประดิษฐ์บายศรีจากการพับใบตอง คุณประภัสราได้เปรียบเทียบผู้รำแต่ละคนเป็นใบตองแต่ละใบ การพับแขน งอขาได้กับการพับใบตองเพื่อให้กลายเป็นส่วนประกอบหนึ่งในบายศรี

แต่อย่างไรก็ตาม การนำเสนอท่ารำ และความหมายของท่าต่างๆ ดูไม่ชัดเจนนักจากการแสดง เนื่องจากดูกลืนกันไปเป็นท่ารำนาฏศิลป์ไทยมาตรฐานมากกว่าที่จิตใจประดิษฐ์ขึ้นมาใหม่

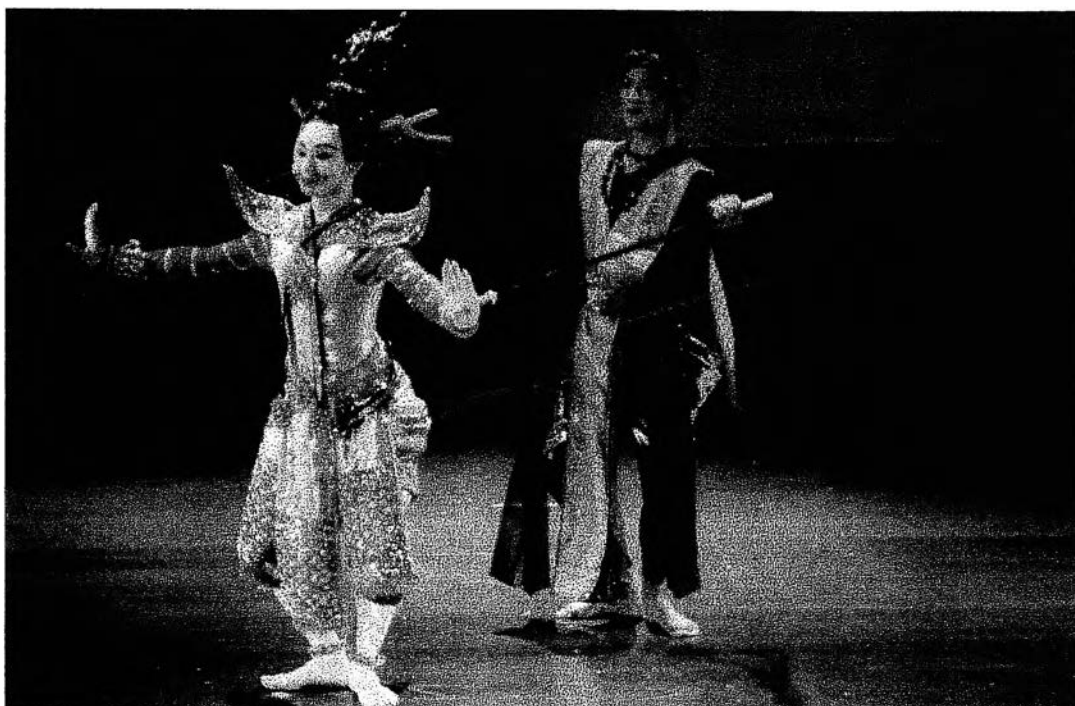

ภาพที่ 171 : ภาพท่าการแสดงชุด บายศรี แสดงถึงใบตองที่ถูกประดิษฐ์เป็นบายศรีเรียบร้อยแล้ว
ที่มา : ประภัสรา จำปาศรี, โครงการปริญญาโทชุด บายศรี (รายงานวิจัยปริญญาบัณฑิต สาขานาฏศิลป์
ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538) , หน้า 134.

1.2.4 หุ่นคน

ทำการเคลื่อนไหวในโครงการฯ นี้ใช้ท่าที่เลียนแบบการเคลื่อนไหวของหุ่นกระบอกไทยในช่วงแรก และผู้เชิดก็ทำท่าเหมือนทำการเชิดหุ่น โดยใช้ลักษณะการก้าวขา การทิ้งน้ำหนักตัวแบบนาฏศิลป์ไทย โดยมีไม้ที่เป็นไม้เชิดหุ่นเป็นข้อจำกัดในการสร้างสรรค์ท่า

เนื่องจากเป็นการแสดงคู่ จึงไม่มีลักษณะการแปรแถว หรือจัดองค์ประกอบเด่นขึ้นมา แต่ทำการแสดงส่วนมากเป็นท่านาฏศิลป์ไทยที่คัดเลือกมาใช้ และเรียงร้อยให้ต่อเนื่อง การท่าส่วนมากนำเสนอเป็นลักษณะของท่าหนึ่งหลายๆท่า บางท่าเป็นท่าขึ้นลอยของโขนหรือท่ารบ แล้วนำมาใส่ท่าเชื่อมให้ต่อเนื่องกัน

ภาพที่ 172 : ภาพทำการแสดงชุด หุ่นคน

ที่มา : รายงานโครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประจำปี 2541. ไม่ปรากฏเลขหน้า.

2. โครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ที่สร้างสรรค์โดยนำท่ารำไทยมาตรฐานมาประยุกต์รวมกับลักษณะของสัตว์

2.1 ลักษณะการนำเสนอ

สังเกตได้ว่าการนำเสนอโครงการฯ ที่มีแนวความคิดเกี่ยวกับชีวิตของสัตว์ ตำนานที่เป็นเรื่องเล่าเกี่ยวกับสัตว์ แบบใดก็ตามจะเป็นการนำเสนอนาฏศิลป์ที่มีเรื่องราว มีจุดเริ่มต้น มีจุดเด่น และมีตอนจบของเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นละครพิช หรือม้านิลมังกร ยกเว้นก็แต่กัตติกา ที่เลี้ยงไปนำเสนอเรื่องก่อนเริ่มระบำ โดยใช้วิธีขับเสภาเล่าเรื่องให้ผู้ชมเข้าใจเรื่องราวก่อนชมระบำ ตัวระบำเองไม่ได้เสนอเรื่องราวใดๆ นอกจากวิถีชีวิตตามธรรมชาติของลูกไก่เท่านั้น

อย่างไรก็ตามทุกชุดมีการใช้แสงประกอบการสร้างอารมณ์ให้ตรงกับลักษณะบุคลิกของสัตว์นั้นๆ หรือเรื่องราวของระบำอย่างต่อเนื่องทุกชุด

2.2 การประดิษฐ์ท่ารำตามแนวคิดหลัก และการใช้ท่ารำนั้นสื่อความคิดหลักของผู้สร้างสรรค์

แต่ละชุดมีหลักในการประดิษฐ์ท่า ดังนี้

2.2.1 กัตติกา

เป็นที่แน่นอนว่าการแสดงชุดนี้ใช้ท่ารำไทยประยุกต์รวมกับลักษณะกิริยาการเคลื่อนไหวของลูกไก่ เช่นท่าการขยี้เหย้าอาหารที่คุ้นชินที่บรรณ ได้ใช้จุมูกเท้าบนพื้นเป็นวงกลมแล้วใช้มือวาดเป็นจีบคว่ำส่งไปด้านหลัง ทั้งการใช้ศีรษะตามแบบนาฏศิลป์ไทย เช่นการลัดคอ รวมทั้งเพิ่มการผงกศีรษะประกอบในการเคลื่อนไหวให้ดูเหมือนศีรษะของลูกไก่ในขณะหาอาหาร

อีกทั้งการแปรแถวในระบำได้นำความคิดมาจากลักษณะการเรียงตัวของดาวลูกไก่ 7 ดวง และลักษณะในการรวมกลุ่มหาอาหารของลูกไก่ ทำให้ระบำดูน่าสนใจ นอกจากนี้การคัดเลือกนักแสดงก็คัดเลือกนักแสดงที่มีขนาดตัวเล็กไล่เลี่ยกันสร้างความน่ารักให้กับระบำมากยิ่งขึ้น

2.2.2 อสรพิษ

งานโครงการชุดนี้มีลักษณะคาบเกี่ยวระหว่างการประยุกต์ทำจากท่าของสัตว์และท่านาฏยศิลป์ตะวันตกแต่จากการศึกษาเทปบันทึกภาพอย่างละเอียด รวมถึงรูปเล่มของงานวิจัย ทำให้เห็นว่างานโครงการชุดนี้มีพื้นฐานมาจากการนำท่ารำไทยมาตรฐานมาประยุกต์ร่วมกับลักษณะของสัตว์ เนื่องจากคุณเสาวลักษณ์ได้ให้ความคิดเห็นไว้ว่า การเลียนแบบธรรมชาติของงูจำเป็นที่จะต้องใช้นักแสดงที่มีความสามารถทางด้านนาฏยศิลป์ตะวันตกเพราะจะเคลื่อนไหวลำตัวช่วงไหล่ถึงเอวได้ชัดเจนมากกว่านักแสดงที่ถนัดด้านนาฏยศิลป์ไทย เมื่อเป็นเช่นนั้นท่านาฏยศิลป์ไทยจึงลดน้อยลงตามทักษะความสามารถของผู้แสดง

เช่นเดียวกับกัตติกา ผู้สร้างสรรค์เสนอความเป็นนาฏยศิลป์ไทยออกมาทางช่วงแขนของนักแสดง นอกจากนั้นมีการใช้การตั้งเหลี่ยมยักษ์ของนักแสดงชาย แต่ก็สังเกตเห็นลักษณะเหลี่ยมนั้นได้น้อยมาก

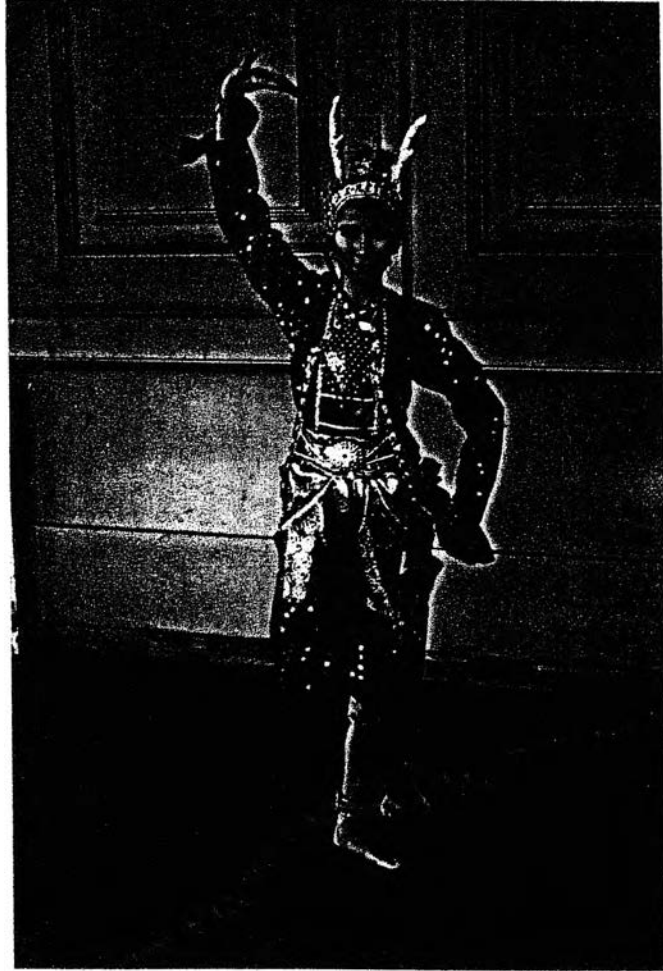
2.2.3 ม้านิลมังกร

ผู้สร้างสรรค์ได้ทำการศึกษาท่าทางการเคลื่อนไหวของม้าและจินตนาการท่าทางของมังกร ผนวกเข้ากับอุปนิสัยและลักษณะของม้านิลมังกรตามอธิบายในวรรณคดีเรื่องพระอภัยมณี และนำเอาท่าจากกระบี่ม้าย่อมาประยุกต์ใช้เกือบทุกช่วงของการแสดงเพื่อแสดงให้เห็นอารมณ์ของม้านิลมังกร ลักษณะท่าการเคลื่อนไหวจึงเป็นการใช้จังหวะการก้าวขาเป็นสำคัญในบทม้าและม้านิลมังกร ในขณะที่บทมังกรใช้ท่านาฏยศิลป์ไทยน้อยมาก และดูไม่ออกว่าเป็นมังกรหรืองูเนื่องจากเป็นการจินตนาการท่าทางของมังกรตามแบบของผู้สร้างสรรค์

อย่างไรก็ตามจุดเด่นของการแสดงและท่ารำอยู่ที่ตัวม้านิลมังกรที่ใช้ลักษณะการก้าวขา และการก้าวกระโดด ประกอบการใช้กรับเสปนที่ถือในมือในการเพิ่มความสนุกและเลียนแบบเสียงควมพีเท้าของม้า

ภาพที่ 173 : ภาพทำการแสดงชุด ม้านิลมังกร ในบทม้า
ที่มา : รัชดาพร สุดโต, โครงการปริญญาโท ชุด ม้านิลมังกร. (รายงานวิจัยปริญญาบัณฑิต สาขานาฏศิลป์
ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538) , หน้า 92.

ภาพที่ 174 : ภาพทำการแสดงชุด ม้านิลมังกร ในบทมังกร
ที่มา : รัชดาพร สุดโต, โครงการปริญญาโทชุด ม้านิลมังกร. (รายงานวิจัยปริญญาบัณฑิต สาขานาฏศิลป์
ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538) , หน้า 71.

ภาพที่ 175 : ภาพทำการแสดงชุด ม้านิลมังกร ในบทม้านิลมังกร

ที่มา : รัชดาพร สุดโต, โครงการปริญญาโท สาขาวิชานิติศาสตร์ (รายงานวิจัยปริญญาบัณฑิต สาขานาฏศิลป์
ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538) , หน้า 111.

3. โครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ที่สร้างสรรค์โดยผสมผสานทำนาฏศิลป์พื้นบ้าน ศิลปะป้องกันตัว หรือนาฏศิลป์ตะวันออกสกุลอื่นๆ เข้ากับท่ารำไทยมาตรฐาน

3.1 ลักษณะการนำเสนอ

สังเกตได้ว่าการนำเสนอโครงการฯ ประยุกต์ผสมผสานทำนาฏศิลป์พื้นบ้าน ศิลปะป้องกันตัว หรือนาฏศิลป์ตะวันออกสกุลอื่นๆ เข้ากับท่ารำไทยมาตรฐานแบบใดก็ตามจะเป็นการนำเสนอนาฏศิลป์ที่มีเรื่องราว ตำนานความเชื่อต่างๆ หรือนำเสนอศิลปะป้องกันตัวนั้นๆ โดยตรง อย่างไรก็ตามทุกชุดมีการใช้แสงประกอบการสร้างอารมณ์ให้ตรงกับเรื่องราวของการแสดงอย่างต่อเนื่องเป็นช่วงๆทุกชุด

3.2 การประดิษฐ์ท่ารำตามแนวคิดหลัก และการใช้ท่ารำนั้นสื่อความคิดหลักของผู้สร้างสรรค์

3.2.1 นิรมิตรแห่งลำของ

ท่ารำในการแสดงชุดนิรมิตรแห่งลำของเป็นการนำเอาลักษณะการไหลของสายน้ำในแม่น้ำโขงมาประยุกต์เข้ากับทำนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน โดยเพิ่มการใช้ลำตัวให้เอียงหรือบิดมากขึ้นกว่าปกติ ใช้แขน สะโพก และการย่ำเท้าที่พร้อมกันให้เข้ากับจังหวะที่เร้าใจของคนตรีพื้นบ้านอีสาน

ภาพที่ 176 : ภาพการแสดงชุด นิรมิตรแห่งลำของ

ที่มา : พีรพงษ์ เสนไสย, โครงการปริญญาโท ชุดนิรมิตรแห่งลำของ. (รายงานวิจัยปริญญาบัณฑิต สาขานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538) , หน้า 234.

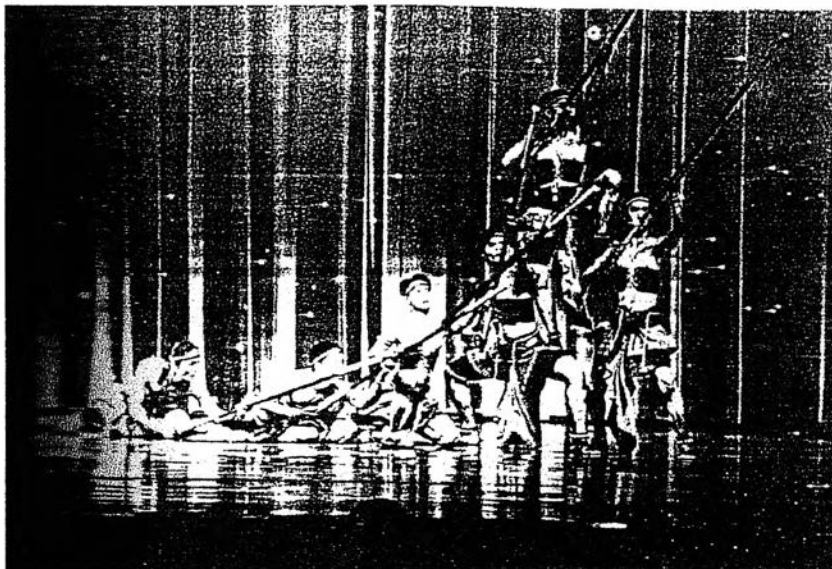
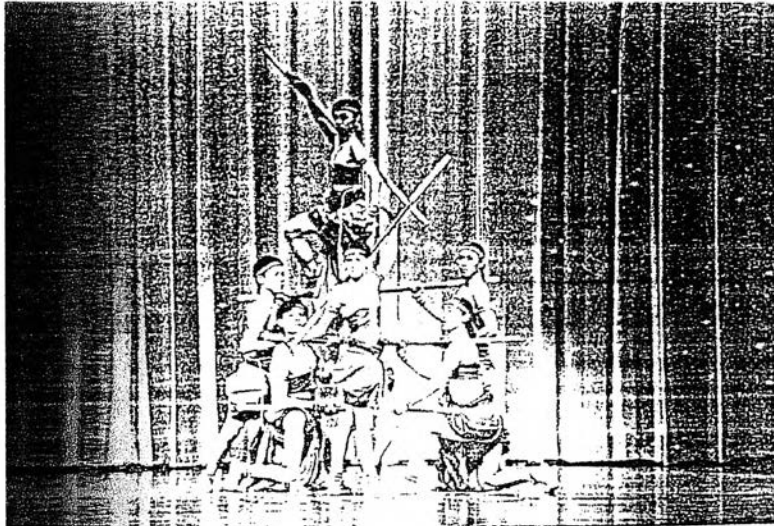
ภาพที่ 177 : ภาพทำการแสดงชุด นิรมิตรแห่งลำของ
 ที่มา : พีรพงษ์ เสนง์ไสย, โครงการปริญญาโทชุดนิรมิตรแห่งลำของ, (รายงานวิจัยปริญญาบัณฑิต
 สาขานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538) , หน้า 207.

ภาพที่ 178 : ภาพทำการแสดงชุด นิรมิตรแห่งลำของ ในบทบั๊งไฟพญานาค
 ที่มา : พีรพงษ์ เสนง์ไสย, โครงการปริญญาโทชุดนิรมิตรแห่งลำของ, (รายงานวิจัยปริญญาบัณฑิต
 สาขานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538) , หน้า 215.

3.2.2 พลอง

ท่ารำในการแสดงชุดพลองเป็นการนำเอาท่ารำพลองมาเรียบเรียงใหม่ โดยเน้นลักษณะของการต่อสู้ และการจัดองค์ประกอบของการแสดงให้สัมพันธ์กันกับท่าที่แสดงอยู่นอกจากนี้ยังได้มีการประดิษฐ์ท่าใหม่ขึ้น ซึ่งส่วนมากเป็นท่านิ่ง ท่าเหล่านี้จะใช้ลักษณะของพลองสร้างเป็นภาพต่างๆ เช่น เชื่อมนักแสดงแต่ละคนให้ติดกัน หรือป็นชั้นเหยียบพลองในลักษณะของการต่อสู้ เป็นต้น

ภาพที่ 179-180 : ภาพการแสดงชุด พลอง

ที่มา : อนุกุล โรจนสุขสมบุรณ์, โครงการปริญญาโท พลอง. (รายงานวิจัยปริญญาบัณฑิต
 สาขานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540) , หน้า 53-54.

4. โครงการปฏิญานิพนธ์ทางด้านนาฏศิลป์ที่นำเอาท่ารำไทยมาตรฐานมาเป็นพื้นฐาน ในการสร้างสรรค์ ผสมผสาน หรือเรียงร้อยเข้ากับท่าทักษะนาฏศิลป์ตะวันตก บัลเลต์ และนาฏศิลป์ร่วมสมัย

4.1 ลักษณะการนำเสนอ

งานโครงการฯ ทั้ง 4 ชุดที่ได้คัดเลือกมาศึกษาในหัวข้อนี้ ต่างก็มีรูปแบบการนำเสนอ ที่แตกต่างกันไปตามแนวคิดของผู้สร้างสรรค์ อธิบายได้ดังต่อไปนี้

4.1.1 รำแม่บท

งานโครงการฯ ชุดนี้เป็นการเสนอการเต้นเดี่ยวที่เน้นท่าทางการเคลื่อนไหวของผู้แสดงในลักษณะของนาฏศิลป์ร่วมสมัยตะวันตก โดยนำเรื่องราวของวรรณคดี รามเกียรติ์ ตอนพระนารายณ์ปราบนนทก ซึ่งเป็นตำนานอ้างอิงถึงความเป็นมาของรำแม่บทมาเสนอ ควบคู่กันไป

4.1.2 ศรัทธา บุญชัยญ์

นำเสนอลักษณะท่าทางการเคลื่อนไหวของโขนมาผสมผสานกันกับท่านาฏศิลป์ร่วมสมัย และทักษะของศิลปะการแสดง โดยเฉพาะการออกเสียง สร้างเรื่องในชุดการแสดงให้มีเรื่องราวเป็นละคร เกี่ยวกับความเชื่อในการบุญชัยญ์หญิงสาวในสมัยโบราณ เน้นการสื่ออารมณ์ของผู้แสดงมากเท่าเทียมกับความสำเร็จในการประดิษฐ์ท่าทางการเคลื่อนไหว

4.1.3 บรรพหล้าผาแต้ม

แนวความคิดของโครงการฯ ชุดนี้ ได้มาจากภาพเขียนสีโบราณ ณ ผาแต้ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี การประดิษฐ์ท่าทางการเคลื่อนไหวที่ใช้ในโครงการฯ จึงดูจากภายนอกแล้ว ไม่สามารถสังเกตเห็นว่าเป็นท่านาฏศิลป์ไทยได้ชัดเจนนัก นำเสนอการแสดงที่สื่อความหมายถึงชีวิตมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ แบ่งการแสดงออกเป็นช่วงๆ ไม่เป็นเรื่องราวต่อเนื่องกัน ดูโดยรวมแล้วการแสดงชุดนี้เป็นการแสดงนาฏศิลป์ร่วมสมัยอีกชุดหนึ่ง

เป็นที่สังเกตว่าโครงการฯ ทั้ง 3 ชุดข้างต้นใช้ทักษะของนาฏศิลป์ร่วมสมัย ที่ผสมผสานท่านาฏศิลป์ไทยเข้าไปด้วยอย่างมาก บวกกับองค์ประกอบอื่นคือการใช้ดนตรีที่มีเสียงประกอบพิเศษ มีอารมณ์ของดนตรีที่เด่นชัดตามเนื้อหาของการนำเสนอ หรือมีจังหวะ

ร้านอาหารผู้ชม ประกอบกับแสงที่ย้อมจาก ฟีน และนักแสดงทำให้การแสดงดูรุนแรง น่าสนใจมากยิ่งขึ้น ทั้งยังเป็นการเน้นจุดเด่นและลบจุดด้อยที่ผู้สร้างสรรค์ไม่ต้องการให้ผู้ชมสังเกตเห็นชัดเจน

แต่ในการแสดงชุดที่ 4 ในกลุ่มนี้ มีลักษณะในการนำเสนอที่แตกต่างกันออกไป

4.1.4 2K <AD2000> DANCE

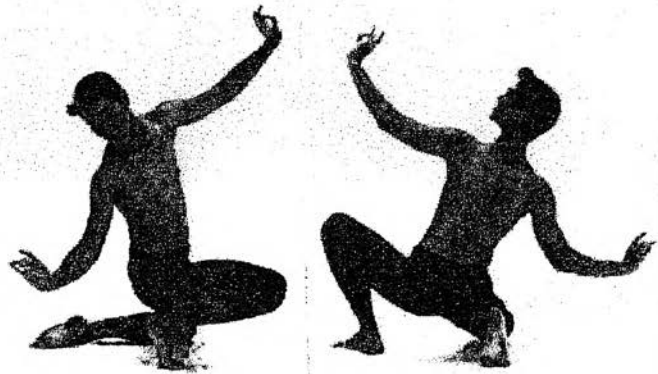
โครงการฯ ชุดนี้ แตกต่างจากโครงการฯทุกโครงการที่เคยนำเสนอมา ด้วยเนื้อหาแนวความคิดที่นำเสนอความเป็นไปได้ของนาฏศิลป์ไทยในอนาคต ตามจินตนาการของผู้สร้างสรรค์ ซึ่งได้นำเสนอการแสดงที่เน้นเทคนิคประกอบการแสดงแบบต่างๆที่ไม่เคยนำมาใช้ในการแสดงงานโครงการฯมาก่อน ไม่ว่าจะเป็นการฉายสไลด์นำเข้าสู่การแสดง การแสดงประกอบดนตรีจังหวะเต้นรำแบบเทคโนโลยี เพลงไทยสากลและเพลงสากลที่เป็นที่นิยมในหมู่วัยรุ่นในขณะนั้น การออกแบบเครื่องแต่งกายที่เกี่ยวข้องกับการใช้แสง Black light หรือไฟสะท้อนแสงบนเวที เครื่องแต่งกายทั้งหมดจึงใช้ผ้าพื้นสีดำตัดเป็นชุด ตกแต่งด้วยกระดาษสะท้อนแสงสีต่างๆ เช่นลักษณะของผ้าถุงที่มีเชิงเป็นกระดาษสะท้อนแสง ที่ติดกาหลงบนผ้า

นอกจากนี้ยังมีการใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดง และการให้แสง จัดบรรยากาศให้เวทีให้กลายเป็นดิสโก้เทค ได้อย่างน่าสนใจ

4.2 การประดิษฐ์ท่ารำตามแนวคิดหลัก และการใช้ท่ารำนั้นสื่อความคิดหลักของผู้สร้างสรรค์

4.2.1 รำแม่บท

คุณพีรภรณ์ ได้สร้างสรรค์ทำการเคลื่อนไหวขึ้นจากพื้นฐานท่ารำแม่บทเล็กตามแบบแผนของนาฏศิลป์ไทย โดยใช้กระบวนการดัดแปลงท่าตามทักษะการออกแบบท่าเต้นของนาฏศิลป์ร่วมสมัยสากล ที่คุณพีรภรณ์ได้ผ่านการฝึกฝนและมีความชำนาญเป็นพิเศษ เช่นจากท่าพรหมสีหน้าเดิม ได้เปลี่ยนทิศทาง ตำแหน่งของร่างกายโดยการล้มคว่ำลงกับพื้น แต่คงลักษณะตำแหน่งการวางแขนไว้ เป็นต้น มีการเชื่อมทำให้ต่อเนื่องโดยเพิ่มท่ากระโดดเคลื่อนไหวให้เร็วขึ้น หรือทำท่าซ้ำหลายๆครั้ง

ภาพที่ 181 : ภาพท่าที่สร้างสรรค์ขึ้นใหม่จาก ท่า “พระสีกร” ในแม่บทเล็ก

ในการแสดงโครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ ชุด รำแม่บท ของ คุณพีรมนต์ ชมธวัช เปลี่ยนระดับความสูงของร่างกายจากยืนเป็นนั่ง และกดเอวให้เกิดมิติของท่าที่แตกต่างกันออกไป และหมุนตัว

กลับด้านเพื่อให้เกิดการเคลื่อนไหวเป็นท่าเชื่อมกับท่าอื่นต่อไป

ที่มา : พีรมนต์ ชมธวัช, โครงการปริญญาโท ชุดรำแม่บท. (รายงานวิจัยปริญญาบัณฑิต

สาขานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537) , หน้า75.

4.2.2 ศรีทธา บุญชัยญ์

ท่าการเคลื่อนไหวในโครงการนี้ ได้มาจากการใช้เวลาในการฝึกซ้อมอย่างจริงจัง และการทดลองประยุกต์ ผสมผสานท่าการเคลื่อนไหวระหว่างนาฏศิลป์ไทย โขน และนาฏศิลป์ร่วมสมัยของผู้สร้างสรรค์ โดยทดลองกับผู้แสดงจริงทั้งหมดโดยใช้ระยะเวลาานพอสมควร โดยคุณสนั่นได้ถ่ายทอด และฝึกฝนนักแสดงที่ไม่มีพื้นฐานการแสดง การออกเสียง หรือนักแสดงที่มีพื้นฐานนาฏศิลป์ไทย หรือนาฏศิลป์ตะวันตกเพียงอย่างเดียวให้สามารถทำท่าทักชะต่างๆ และเข้าใจความต้องการของตนได้ ผสมผสานท่า “เต็น” ของโขน เข้ากับทักชะนาฏศิลป์ร่วมสมัย การขึ้นลอยแบบต่างๆโดยใช้ทักชะนาฏศิลป์ร่วมสมัยช่วยให้ขึ้นได้ง่ายขึ้นและพลิกแพลงท่าให้มากขึ้น โดยเน้นที่ความพร้อมเพรียงของนักแสดงหนักแน่น เน้นจังหวะบนห้องเพลงที่ถูกต้อง และสมาธิของนักแสดง เพื่อให้ท่าการแสดงที่เรียบง่ายดูน่าประทับใจมากขึ้น

ภาพที่ 182 : ภาพท่าการแสดงชุด ศรีทธา บุญชัยญ์

ที่มา :สนั่น สุธะคำ, โครงการปริญญาโท สาขา ๓๓๓ ศรีทธา บุญชัยญ์. (รายงานวิจัยปริญญาโทบัณฑิต สาขา นาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539) , หน้า 53.

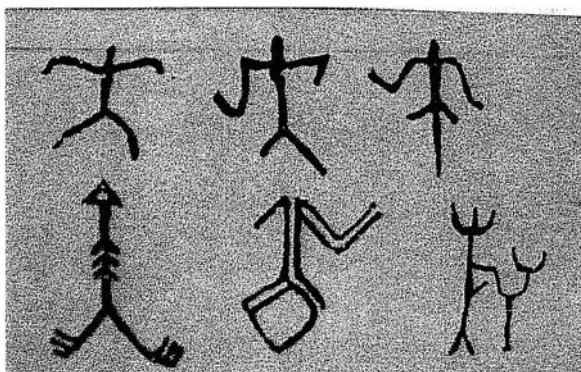
ภาพที่ 183 : ภาพทำการแสดงชุด ศรีทธา นุชาลัย
 ที่มา : สนั่น สุยะคำ, โครงการปริญญาโท ชุดศรีทธา นุชาลัย. (รายงานวิจัยปริญญาบัณฑิต
 สาขานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539) , หน้า 68.

ภาพที่ 184 : ภาพทำการแสดงชุด ศรีทธา นุชาลัย
 ที่มา : สนั่น สุยะคำ, โครงการปริญญาโท ชุดศรีทธา นุชาลัย. (รายงานวิจัยปริญญาบัณฑิต
 สาขานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539) , หน้า 85.

4.2.3 บรรพลีลาผาแต้ม

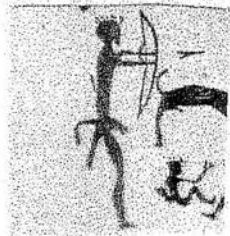
กระบวนการการประดิษฐ์ท่าเต้นในโครงการฯชุดนี้ คล้ายคลึงกันกับท่าในโครงการฯ ภิรมปุระ เพียงแต่ผู้สร้างสรรค์ ได้สร้างท่าการเคลื่อนไหวมาจากรูปเขียนสีที่ผาแต้ม ที่มีลักษณะเป็นเส้นเรขาคณิต เรื่องราวชีวิต การล่าสัตว์ ภาพสัตว์ ไม่ได้เป็นรูปสลักเทวดา นางฟ้า นางระบำ เหมือนแรงบันดาลใจของชุดภิรมปุระ โดยจินตนาการลักษณะของเส้นที่พบเห็น ออกมาเป็นท่าทางและจัดองค์ประกอบของนักแสดงบนเวทีตามแนวเส้นเรขาคณิตดังกล่าว เมื่อเป็นช่วงที่เป็นเรื่องราวก็จะเป็นการเลียนแบบธรรมชาติในลักษณะหนึ่ง ทั้งนี้ท่าทางการเคลื่อนไหวทั้งหมดอยู่บนพื้นฐานของการยืด-ยุบ และการกระทบจังหวะของนาฏศิลป์ไทย ซึ่งเป็นการดึงเอาจุดเด่นของท่านาฏศิลป์ไทยส่วนหนึ่งมาสร้างเป็นท่าการแสดงใหม่

ภาพที่ 185 -186 : ภาพเขียนสีที่ผาแต้มที่ถูกนำมาสร้างสรรค์เป็นท่าการแสดง
 ที่มา : ปิ่นเกศ วัชรปาน, โครงการปริญญาโท สาขาบรรพลีลาผาแต้ม, (รายงานวิจัยปริญญาบัณฑิต
 สาขานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539) , หน้า 55.

ภาพที่ 187-188 : ภาพเขียนสีที่ผาแต้มที่ถูกนำมาสร้างสรรคเป็นทำการแสดง
ที่มา : ปิ่นแกด วัชรปาน, โครงการปริญญาโท สาขาศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539) , หน้า 66.

ภาพที่ 189-190 : ภาพเขียนสีที่ผาแต้มที่ถูกนำมาสร้างสรรคเป็นท่าลำตัดในการแสดง
ที่มา : ปิ่นแกด วัชรปาน, โครงการปริญญาโท สาขาศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539) , หน้า 73.

4.2.4 2K <AD2000> DANCE

กระบวนการการสร้างสรรค์ทำในโครงการฯ นี้ ไม่เป็นจุดเด่นของการสร้างสรรค์เท่ากับการออกแบบการแสดง และการนำเสนอซึ่งได้อธิบายไว้ข้างต้น แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมีลักษณะการคัดเลือกทำ และประเภทของทักษะการเคลื่อนไหวมาใช้ได้น่าสนใจ

การนำเสนอนาฏศิลป์ไทยในอนาคตตามจินตนาการของคุณรณิยา ได้เลือกเอานาฏศิลป์ไทยแต่ละภาคมาเป็นตัวแทนนาฏศิลป์ไทยรูปแบบใหม่ที่แตกต่างกันออกไป ทั้งภาคเหนือ ภาคอีสาน ภาคใต้ และภาคกลาง โดยการจินตนาการถึงลักษณะของนาฏศิลป์ไทยที่คงเอกลักษณ์ของท่าเดิมไว้ แต่เพิ่มความเป็นไปได้ทำให้ทำนั้นเปลี่ยนไป เช่น การแข็งของนาฏศิลป์อีสาน (แข็งกระต๊อบ) ผสมกับการเต้นแบบดิสโก้เข้าไป เป็นต้น

ภาพที่ 191 : ภาพท่าการแสดงชุด 2K <AD 200> DANCE ช่วงนำเสนอนาฏศิลป์ภาคเหนือในอนาคต
ที่มา : รณิยา ไชยวสุ, โครงการปริญญาโทชุด 2K <AD 200> DANCE. (รายงานวิจัยปริญญาบัณฑิต
สาขานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539) , ไม่ปรากฏเลขหน้า.

ภาพที่ 192 : ภาพทำการแสดงชุด

2K <AD200> DANCE

ช่วงนำเสนอนาฏยศิลป์

อีสานในอนาคต

ที่มา : รมนิยา ไชยวสุ, โครงการปริญญา

นิพนธ์ ชุด 2K <AD 200>

DANCE. (รายงานวิจัยปริญญา

บัณฑิต สาขานาฏยศิลป์ไทย

คณะศิลปกรรมศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539) ,

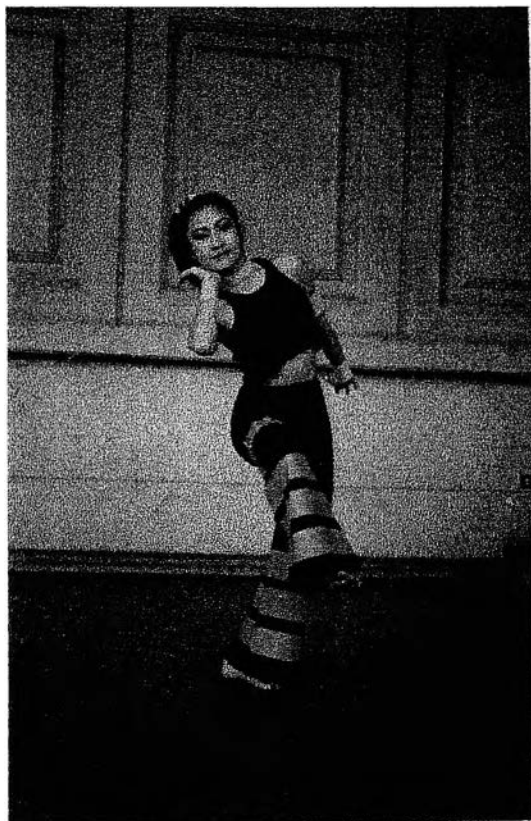
ไม่ปรากฏเลขหน้า.

ภาพที่ 193 : ภาพการแสดงชุด 2K <AD 200> DANCE ช่วงนำเสนอนาฏยศิลป์ภาคใต้ในอนาคต

ที่มา : รมนิยา ไชยวสุ, โครงการปริญญา นิพนธ์ ชุด 2K <AD 200> DANCE. (รายงานวิจัยปริญญาบัณฑิต

สาขานาฏยศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539) , ไม่ปรากฏเลขหน้า.

ภาพที่ 194 : ภาพทำการแสดงชุด 2K <AD200>

DANCE ช่วงนำเสนอนาฏยศิลป์

ภาคกลางในอนาคต

ที่มา : รมณียา ไชยวสุ, โครงการปริญญาโท ชุด 2K <AD 200> DANCE. (รายงานวิจัย วิทยานิพนธ์ สาขา นาฏยศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539) , ไม่ปรากฏเลขหน้า.

ภาพที่ 195 : ภาพทำการแสดงชุด 2K <AD200>

DANCE ช่วงนำเสนอนาฏยศิลป์

ภาคกลางในอนาคต

ที่มา : รมณียา ไชยวสุ, โครงการปริญญาโท ชุด 2K <AD 200> DANCE. (รายงานวิจัยวิทยานิพนธ์ สาขา นาฏยศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539) , ไม่ปรากฏเลขหน้า.

ภาพที่ 196 : ภาพทำการแสดงชุด 2K <AD200> DANCE ช่วงจบ

ที่มา : รมนิยา ไชยวสุ, โครงการปริญญาโท 2K <AD 200> DANCE. (รายงานวิจัยปริญญาบัณฑิต
 สาขานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539) , ไม่ปรากฏเลขหน้า.

สรุป

การจากศึกษารวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับชุดการแสดงทั้งหมดที่ยกตัวอย่างไว้ข้างต้นนั้นทำให้สามารถสรุปลักษณะของชุดการแสดงโครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ได้ดังต่อไปนี้

การสร้างสรรคการแสดงโครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ส่วนมากจะยึดติดกับการค้นหาแนวความคิดหลักของผู้สร้างสรรค์แต่ละคนจนทำให้ความสำคัญกับการสร้างสรรค์ทำการเคลื่อนไหวในการแสดงน้อยกว่ามาก ดังนั้นลักษณะของการออกแบบการแสดงของแต่ละชุดจึงแตกต่างกันออกไปตามแต่ละบุคคล การประดิษฐ์ทำการเคลื่อนไหวตามแนวคิดที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการสื่อในการแสดง สามารถแบ่งลักษณะการสร้างสรรคท่าทางโดยแบ่งออกเป็นประเภทต่างๆได้ดังนี้

1. โครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ ที่คงไว้ซึ่งท่ารำไทยมาตรฐาน
2. โครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ที่สร้างสรรค์โดยนำท่ารำไทยมาตรฐานมาประยุกต์รวมกับลักษณะของสัตว์
3. โครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ที่สร้างสรรค์โดยผสมผสานท่านาฏศิลป์พื้นบ้าน ศิลปะป้องกันตัว หรือนาฏศิลป์ตะวันออกสกุลอื่นๆ เข้ากับท่ารำไทยมาตรฐาน
4. โครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ที่นำเอาท่ารำไทยมาตรฐานมาเป็นพื้นฐานในการสร้างสรรค์ ผสมผสาน หรือเรียงร้อยเข้ากับท่าทักชะนาฏศิลป์ตะวันตก บัลเลต์ หรือนาฏศิลป์ร่วมสมัย เช่น
 - 4.1 คงไว้ซึ่งลักษณะของแขนและมือตามแบบนาฏศิลป์ไทยไว้ เช่น จีบ วง ล่อ แก้ว ผสมผสานกับการเคลื่อนไหวร่างกายส่วนล่างตามทักชะของนาฏศิลป์สกุลอื่นๆ และการแปรแถว การจัดตำแหน่งของนักแสดง และการเคลื่อนไหวที่ให้มากขึ้น และไปทั่วพื้นที่การแสดง
 - 4.2 ดึงเอาลักษณะเด่นของนาฏศิลป์ไทย เช่น ย่อ ยุบ กระทบ การเดินไขน มาผสมผสานกับท่าทักชะนาฏศิลป์ตะวันตกแบบต่างๆ โดยเฉพาะ การกลิ้ง การกระโดด การยกคู่แสดง

ในโครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์ทุกชุด จะนำเสนอโดยอาศัยองค์ประกอบอื่นๆ ทำให้การแสดงดูน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นแสงสีประกอบการแสดง ดนตรี หรือเสียงประกอบใดๆก็ตาม รวมถึงการใช้อุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว หรือการจัดฉากการแสดง ซึ่งทำให้เกิดข้อจำกัด ข้อดีและข้อเสียที่ส่งผลกระทบต่อการสร้างสรรค์ท่าทางการเคลื่อนไหวที่ผู้สร้างสรรค์จะต้องคำนึงถึงตลอดเวลา

อย่างไรก็ตามในโครงการปริญญาโททางด้านนาฏศิลป์แต่ละโครงการนั้น ไม่จำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์ใดลักษณะหนึ่งจากที่จำแนกไว้ข้างต้น อยู่ในงานนั้นๆเท่านั้น แต่มักจะเป็นการผสมผสานลักษณะการแสดงหลายรูปแบบเข้าด้วยกัน ตามความต้องการของผู้สร้างสรรค์

นอกจากนี้จากการศึกษา รวบรวมข้อมูลต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อสรุปข้างต้น ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นถึงข้อบกพร่องบางประการ ที่สมควรพิจารณาดังต่อไปนี้

1. การสร้างสรรค์และการค้นหาแนวความคิดหลัก ควรเป็นเรื่องที่ผู้สร้างสรรค์สนใจและมีความรู้พื้นฐานอยู่บ้างแล้ว เพื่อความง่ายในการพยายามนำเสนอและสามารถถ่ายทอดออกมาได้ตรงตามจินตนาการมากที่สุด
2. การให้เวลากับกระบวนการการสร้างสรรค์ท่าทางการเคลื่อนไหวเป็นสิ่งที่จะต้องคำนึงถึง รวมถึงการฝึกฝนนักแสดง และการถ่ายทอดแนวความคิด ความต้องการและจินตนาการของผู้สร้างสรรค์ให้นักแสดงเข้าใจก็จำเป็นเช่นกัน
3. การคิดที่จะผสมผสานนาฏศิลป์สกุลต่างๆเข้าด้วยกันนั้น ผู้สร้างสรรค์ควรพิจารณาว่าตนเองมีความสามารถในนาฏศิลป์สกุลนั้นๆมากน้อยเพียงไร เพื่อให้ง่ายต่อกระบวนการสร้างสรรค์ท่าและการถ่ายทอดให้กับผู้แสดง
4. การคัดเลือกนักแสดงที่มีความสามารถตรงกับที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการเป็นเงื่อนไขหลักที่จะทำให้ชุดการแสดงออกมาตามที่จินตนาการไว้ได้สมบูรณ์หรือไม่
5. ผู้สร้างสรรค์ควรให้ความสนใจกับความคิดเห็นของนักแสดง เพราะการนำเสนองานโครงการฯ เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างผู้สร้างสรรค์และนักแสดง แต่ในขณะเดียวกันนักแสดงก็ไม่ใช่ผู้มีสิทธิขาดในการตัดสินใจ
6. การสร้างสรรค์งานให้เสร็จสมบูรณ์ ผู้สร้างสรรค์จะต้องมีแนวความคิด และจินตนาการรูปแบบการแสดงที่แน่นอน การปรับเปลี่ยนแนวความคิดไปมาทำให้ผลงานออกมาไม่ชัดเจน และไม่มีความมั่นใจที่จะนำเสนอ

7. องค์ประกอบต่างๆ เช่น แสง ดนตรีประกอบ เครื่องแต่งกาย ฉาก เป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมให้ทำการเคลื่อนไหวที่สร้างสรรค์ขึ้นโดดเด่นขึ้นได้ถ้าสนใจและใส่ใจในคุณสมบัติขององค์ประกอบทุกส่วน แต่ก็มีส่วนมากที่ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบจนละเลยรายละเอียดในการสร้างสรรค์ท่า และความเรียบร้อยของงาน